

310440

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9. చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మే నెల 9 వ తేది మంగళవారము { No. 32.
సంపుటము ౯ దుండుభినామ సంవత్సరము, వైశాఖ మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. సంచిక ౩౨

నూతనజువితే ! గొప్ప లాభకరమైన అమృతము సరసమైనదే !!
వివాహములకు నూతన సరకులును వచ్చి యున్నవి.
ధరలు మిక్కిలి సరసము.
మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.
బెనారస్, కాళి సరిగ్గ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినుసులలో దొరకును.
బెంగళూరు, కంచి, కొర్రాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈ స్థలములనుండి అంగ
వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో ధోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును.
బొంబాయి స్వదేశి స్టార్సు, 40, 41, 42 రత్నను బజారు, మదరాసు.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటి
మావద్ద సహజము బంగారుతో తయారుచేయబడిన
సకలవిధసగలు, వెండిసామానులు అమృతమునకు సిద్ధ
ముగా నున్నవి. అర్హత యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము
వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును.
నగలు శృంగారముగా లేనివో వాపసు తీసికొని మై
మియ్యబడును. (6)
కయ్య-సాపు 198 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టంక శాలపీఠి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
ఔలిపోసు నెం. 880 } నాయుడు అందుసన్ను
నగలవర్తకులు 87 చెనాబజారు మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

జీవామృతము

హిందూ శ్రేయోదయి
అమూల్యమైన
మూలికలతోడను
లోహములతోడను
తయారు చేయబడిన
దేశీయ దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘశక్తిని చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు
శుక్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు జేడిని పోగొట్టును. ఇది క్షయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, సరముల
యందు జలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలువచేయును.
అశీర్షము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి పంచుచున్న ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సా
హమును కలిగించును కాంతిని సరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును శరీరకైక్రిమింటి పనిచేయు
వారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుండగల అమృత మనుటకు నిస్సం దేహము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన
ఓషధులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ 3-4-0.
ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజి వగైరాలి పేరుగా నిర్వహింప, మా మ.దుల జాపితాను కోరికవారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41. ఆచారపువీధి, మద్రాసు. గ్రాఫ్, ఆడ్రస్:-పండిట్, మదరాసు.

- ఆపూర్వగ్రంథములు (83)
1. శివతత్వ సారము
మల్లికార్జునపండితా రాధ్యులు రచించినది ౦-౧౨-౦
 2. చంద్రభాను చరిత్రము
తరిగొప్పల వల్లన కవి రచితము ౧-౦-౦
 3. చంద్రా రామాయణము
ఋగ్వేదికవి వేంకటాచలపతికవి రచితము ౧-౦-౦
 4. విప్రనారాయణ చరిత్రము
చెడలు వాడ వల్లయ కవి రచితము ౦-౮-౦
 5. కవిజనాశ్రయము
భీమకవి ౦-౧౦-౦
 6. కావ్యాలంకార చూడామణి
విన్నకోట పెద్దయ కవి ౦-౮-౦
ప్రతులు కొంచెమే యున్నవి.
ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్కార్యదర్శులకు
చెన్న పట్టణమునకు వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము
గాయము పుండ్రకు ఘనమయిన మందు.
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.
అమృతాంజనము అన్ని నెప్పులకు సిద్ధామృతము.
అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.
నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.
పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.
అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.
అమృతాంజనమునకు సాటియైనమందు అమృతాంజనమే.
అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబు శెట్టిపిల్లి, ఛార్జి ఛాక్ - మద్రాసు.
లేక 109 ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్టు - బొంబాయి.

వేషము
(సంపూర్ణ జీవితము, బోధనలు)
కర్త:- పంసూరి సుబ్బారావు.
ఇదివఱకు వేషమును గూర్చి ప్రకటింపని చరిత్రాంశ
ములు వెల్లడి లున్నవి. 1-కి రూ 2-0-0
ఆంధ్రక్షత్రియులు
ఈ చక్రవై జరిగిన వాదోపవాదములు అద్భుతము.
రూ 1-8-0
వెంటనే వ్రాయుడు. (8268)
కమలకుటీరము,
ట్రిప్లికేను - మదరాసు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

భిక్షువు వ్యాపనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే, భిక్షువు వ్యాపకమును గూర్చి విచారించుటకుగాను నియమింపబడిన ఉప సంఘమువారి నివేదిక వేరొకచో ప్రచురింపబడినది. అందు ముగ్గురు సభ్యులు చేసిన మానవము మిగుల గమనింపదగినదిగా నున్నది. శ్రీయుత జుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగాడు ఒక్క ఐదుయనునందు భిక్షాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చి యున్నాడు. "జాయింటుస్టాకు కంపెనీలు" నడుపుటయందు గల కొన్ని కష్టములు పేర్కొనబడినవి. ఈ కష్టము లింతకుముందు ప్రజలకు తెలియనివి కావు. ఆ కష్టములను సాధించు విధి ప్రజల మీద నన్నుడి జాయింటుస్టాకు కంపెనీలు జయప్రదముగ నడుపుట - పరస్పరగోచరము, వర్తకమునందు నిపుణత గల వారిని కక్షించిన లేకుండ ఉద్యమమునందు విశ్వాసము కలిగిన వారిని ఏర్పరుచుట - మీదను ఆధారపడియుండును. హిందూ జాతి కంటకు ఇది పరిష్కారము. దేశము మిక్కిలి పీడ నితిలోనున్నది. భిక్షు వ్యాపారమునందు ధనమును పెట్టుబడి చేసిన అపాము మేమియు నుండదని పోచేసి ఫలితముపముగ ప్రభుపరచినగాని ధనవంతు లీపనిని నివృత్తింపటకు ముందుకురాదు. బందరు, అంగలూరు, కవులము, గుడివాడ, బంపరము మొదలగుచోట్ల కద్దరు తిన్నతైల సంప్రదించుమైన ఏర్పాటులు చేయబడినవి. తేజమున దంతెను ఇటులనే ప్రజలు కాశ్యపహింసానకు పూనుకొని యితర దేశప్రజలవై ఆధారపడియుండలేదని ప్రపంచమునకు వెల్లడిచేయవలయును. అచ నరకయాత్ర దేశములలోను, యితర రాజధానులలోను యిటులనే ప్రయత్నములు చేయబడవలసి తలచెదము.

(స్వరాజ్యం, 8-5-22)

విచిత్రమగు ధ్వని

గుమారు పరిశోధనాశిక్షకులనుండి యాప్రాంతముందు కొన్ని గ్రామాదులలో ఒక విశ్వవైది ధ్వని వివరించుచున్నది. అది విను పించుచున్న ప్రతిగ్రామములలోను ఆ గ్రామమునకు సమీపముననే ఆధ్వని కలదని తోచుచుండును. వసిష్టగోతావరి పడమటి భాగ మున వరుసగా కొన్ని గ్రామాదులలో వినుపించుచున్నది. ప్రజలు ఆ త్యాగ్యత్య నిమగ్న లగుచున్నార గాని కారణమేమికి నిర్ధారణ చేయ కల్యముగాదు. ప్రతిగ్రామమునకు ఉత్తరదిశగా అది వినుపించును. కొన్ని గ్రామములలో నింపాదిగాను కొన్ని గ్రామములలో ఆధికముగాను ధ్వనించును. మోటారుసయిలు నడుచునప్పు డెట్లు ధ్వనించునో అట్లే ఆధ్వని వినుపించును. ఒక దిన ముదయమున నేనింటిలో కూర్చొని వ్రాసికొనుచుండ పిథిలోనికి మోటారుసయిలు వచ్చినట్లు వినిపించగా పిథి లోనికి వెళ్లి చూచితిని ఏమియులేదు. అచ్చటకు ఆ విధముగానే వినుపించుచున్నది. కొన్ని దినములనుండి కొద్దిగా అప్పుడప్పుడు వినుపించుచున్నది. వాయువునం దిది యుద్భవించినదా యనిన ప్రైరుగాలి కిదు యా దినములలో గాలి పీచునప్పుడు తక్కువ గాను గాలి కిగ్గినప్పు డెప్పుగాను ఉత్తరదిశగా అనిపించుటచే గాలియందు పుట్టినదని చెప్ప వీలులేదు. భూమియందు పుట్టిన దనిన కొన్ని గ్రామాదులకే వినుపించుట అన్ని గ్రామాదులకు ఒకే కయపున వినుపించుటచూడ ఆట్లుపించుటకు వీలు లేకున్నది. లేక గోదావరి సమీపమున వినుపడుచున్నది గదా! గోదావరికల్ల యాశ్రయము కలిగినదా యనిన యీ గ్రామాదులకు గోదావరి తూర్పు దక్షిణభాగములందు గలదు. అటుపు ధ్వనించుటలేదు. పయివిషయము లన్నియు చూడ ఏమి నిర్ధారణ చేయ వీలులేదు గాన వాతావరణభాస్రజ్ఞులు గాని తేదితరులకరణు నను తెలిసినవారుగాని యీ క్రికాముఖమున ప్రకటించిన ప్రజలలో కలుగుచున్న దుశ్రవలు నివృత్తింపగలవని శోధించుచున్నాను.

5-5-22

మట్టపాతం

పేరిచర్ల సుబ్బరాజు.

అల్లపాపాదవ్యాధి దోషిడినంబంధములో కలకత్తా పోలీసులు పీచీలీలు కేస్టిని గాక గత కుక్రవారమునాటి రాత్రి రాం వారాయణలలు అనుతేనినిగూడ సందేహముమీద నరస్తుచేసిరి. కాలాభావ అనుతేనిని పోలీసులు వెదకుచున్నారు కలకత్తా వాస్తవ్యుడింకొకడు నానిదాను అనుతేదం అల్లపా పాదలలో నరస్తుచేయబడిన.

స్థాంతులకు సవరింపబడుట

ప్రచురణసంఘమువారి ప్రకటన

చెన్నైలో స్థాంతులకులందు నిర్ణయింపబడిన కేటను మోచియించు ఒక నవరణచట్టము ఇటీవల కాననశాసనాచే ఆ మోచింపబడినది. సవరింపబడిన విధమున వివరములన్నియు పోర్టు నెట్టు జార్జి కెటునందు ఏప్రిలు 25-వ తేదిని ప్రకటింపబడిన ఏప్రిలు నెల 1-వ తేదినుండి 25-వ తేదిలోపల కిజిస్టరుకాబడిన డాక్టుమెంటుల విషయమై యీ నవరణచట్టము నెట్టు అనువర్తిం ప జేయవలయునో ప్రభుత్వమువా రాలోచించి యీక్రిందివిధ మున తీర్మానించిరి.

ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి 25 తేదిలోగ 5 జిజిస్టరుచేయబడిన డాక్టుమెంటులకు సంబంధించిన సాఫీలకు రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసులు నోటీసులు పంపెదరు. నట్టుయందు నిర్ణయింప బడినకాలము లోగ పాట్రీలు తమ డాక్టుమెంటులతో తమ జిల్లాకలెక్టరు నెట్టు హాజరై తిక్కువబడిన స్థాంతులకులము చెల్లించి కలెక్టరుచే డాక్టుమెంటునకు ఎంజాయ్చేయించుకొనవలెను. ఇట్లు నిర్ణయింపబడినకాలములోగ తక్కువబడిన స్థాంతులకులము చెల్లించి కలెక్టరుచే ఎంజాయ్చేయించు కొనని వారి వద్దనుండి చెల్లిపుచ్చుకొనకును.

మొనునివారక సంఘము - కర్నూలు

ఈ సంఘమునకు ఉత్తర ప్రభుత్వములు జరుపువారు "కార్యదర్శి, మొనునివారక సంఘము, కర్నూలు" అని గాని "గుంధూరి, రామచంద్రరావుగారు, కార్యదర్శి, మొనునివారక సంఘము, కర్నూలు" అని గాని వ్రాయవలెను. సంఘసంబంధ మగు నట్టి గాని, మొనునివారణ తేక తత్సంబంధముగ వ్యాపారమునగూర్చి గాని వ్రాయు జాబులన్నియు ఒక పేరుకు గాక "కార్యదర్శి, స్వదేశి మొనునివారక సంఘము, 88/89 మించను పీఠి, కర్నూలు" అను చిరనామాకు వ్రాసినయెడల ప్రభుత్వ రములు వెంటనే యిచ్చుటకుగాని, వ్యవహారములు శీఘ్రముగ జరుగుటకు గాని వీలగును. కనుక చదువరు లట్లు చేయఁ బాఠులు.

కలకత్తాచెరసాల అల్లరులవిచారణ

కలకత్తా, మే 6:— నేటినివారణలో ఎంక కద్దరు వైదీలు సాక్ష్యమునిచ్చిరి. విరోపియన్ సార్జెంటుగృహమునుండి ఒక విరోపియను, ఇద్దరు భారతీయులు తుపాకులను (పేల్పు చుండినట్లు పేకుచీనాఅనువైదీ సాక్ష్యముచెప్పెను. చెండుమూడు మానములకిందట చెఱసాలలో నొక హరితాళము జరిగెను భోజనముతీసుటకు అసహ్యముగ నున్నందున వారు మానివేసిరి. కిలాసాకుకైడిలకు మండ్లిభోజము పెట్టబడుచుండెను. సాధారణకైడిలు ఇట్టిభేదములను జాపరాదని తమ ఆసమ్యుతిని వెలిబుచ్చిరి.

భాగీరథిశానియా అంకైదీ మిగిలినసాక్షులు చెప్పిన విషయములనే చెప్పెను. జనుపనారగిడ్డంగి ఎర్రయ నిప్పంటిం చిరో అతనికి తెలియదు. సాఫీఅనువైదీ ఒక నిల్వొకెట్టి బిగించ బడిన. ఆగదిలో నుండవలసిన ఇంకొకడు గేటుబయట తాళము చెవి చేతబట్టుకొని నిలిచియుండెను. పోర్టుల్లా అనువార్ద రాతాళముచెవిని బలవంతముతో గై కొని, కలుపును తెఱచి, అతడు బద్దాహు, అతనిని చంపివేయుడని చెప్పుచుండగా సాక్షిజిసెను. సిపాయిలంతల లోపలప్రవేశించిరి. క్రూరత కొంతనేపటికి సాఫీ మృతకళేబరము ఆగడినుండి ఆసుప్రతికి లాగబడుటను సాక్షి చూచెను. అది నానికి విచారణ అంతట ముగిసెను.

ముద్రణాశుంక కాననమును రద్దుచేయుట

ధరావతులను తిరిగి ఇచ్చివేయుట

ధీర్జి, మే 6:—ముద్రణా శుంక కాననము రద్దుచేయ బడినది గాన ఆప్రాంతములకుండి స్థానిక ప్రభుత్వముచే వసూలు చేయబడిన ధరావతులను తిరిగి యిచ్చివేయుటకు కగరమందలి వార్తాపత్రికల సంపాదకులను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీలవ నంపె నని తెలియచున్నది.

కొన్నాళ్ళ క్రిందట ధీర్జికి సమీపమున నుండెడి భోర గ్రామములో నొక అల్లరి జరిగెను. కర్నూలు నవాబు కతని రయతులు భూమికిస్తల నిచ్చుటకు నిరాకరించగా అధికారులు కొందరు కిస్తలను వసూలుచేయుటకు బయలుదేరి వచ్చిరి. గ్రామస్థులకు, వారికి పోట్లాట జరిగెను. 9 మంది పురుషులకు ఒక స్త్రీకి గాయములు తగిలెను. ప్రభుత్వమువారి పక్షములలో 47 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

హంబాయిలో బి. బి. అండ్ సి. వి. రైల్వే పరేలు వర్క్సుపావులకు నిప్పంటుకొని రు 60000 ల నష్టము కలిగెను.

మౌ చ్చ రి క

శ్రీ దక్షిణ వల్లూరు సంస్థానా ధీశు లగువారి పార్టిషను దావా ఆపు చేయబడి సదరు కుమార రాజాగారి తల్లిగారిని మైనరు వాటాకు రాజాగారి వాటా తల్లి గారు చేయు ఋణములు చెల్ల బడవు గనుక ఇదివరకు ఆ మైనర-గి వాటామీద తల్లిగారికి పెట్టుబడి పెట్టినవారు తిరిగి పెట్టుబడి పెట్టిలే రాజాగారికి గాని వారి కుమారుడు గారికి గాని యెట్టి విధముగా బాధ్యత లేదు. శ్రీ దక్షిణ వల్లూరు రాజాగారి భార్య ఆమె స్త్రీధనం మీద కర్చులు చెల్లించే లాగు కోర్టు వారుతీర్పుయిచ్చినారుఆమెకున్న నగలు స్త్రీధనము యావత్తు తగా దాలో వున్నది కాబట్టి అందుకు ఋణమిచ్చేవారు సిద్ధులయి వుండ వలెను. (78)

Doctor V. Seshagiri Rao garu
26, Vailabha Agraharam,
Triplicane High Road
MADRAS.

For Sale Overland.

వెలతక్కువ. శ్రేష్ఠ మైనవస్తువు.

మోటారుకారు, మాడెల్

90. American Car

స్త్రీమరు మోస్తరుగా నడచుట వంటిది. ఇప్పు డు ప్రస్తుతం దొరకనటువంటిన్ని, సదరు మోటారు కారు, మాడెల్ 90 ఓవర్ లాండు యీక్రింద అడ్డ ను వారివద్ద విక్రయమునకు వున్నది.

వలయువారు యీక్రింద అడ్డనువారికి వ్రాసి విచారించు కోరెదము.

(17) బుద్ధినారాయణ సూర్యనారాయణ,
గుంటూరు ఫరంవారు, గుంటూరు.

సర్వవృత్తిక విషనంబివిని (రిజిస్టరు)

తేలుకుట్టిన తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. కల పాకట్టు రు. 0.8-0 పోస్టేజి 0.6-0, 4 పాకట్టు కొను వారికి పోస్టేజి ఇనాం. 1. డబ్బుక్ ప్యాకెట్లు 5.0-0. పోస్టేజి ఇనాం.

చిరునామ:—రాజ్యలక్ష్మి కంపెని,
నెం. 44 నంబులయ్యరు పీఠి, మద్రాసు.

(5)

పరాసువారముకి తీయవలసిన ఋణములవైసూటికి 4
 చొ॥ వడ్డీతో 30 సంవత్సరములూగా దీర్చవలెనని ఆమెకినులు
 పరాసువారికి తెలిపిరి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞంభణము

మితవాదుల రాష్ట్రీయసభ - అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము

నాగపూరులో రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ

శాసనసభలలో అసహాయోద్యమమును జరుపవలెనని తీర్మానించుట

రీడింగునభివృద్ధి రాజీనామావదంతి అసత్యము

మూలీనత్యాగహాలకు శిక్షలు.

చెన్నపురి దేశీయసమాజ (నేషనలి క్లబ్) ప్రారంభోత్సవము

శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రసంగము - ప్రార్థనలు - మంగళగీతములు - ఉపాహారములు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(0)

నాగేశ్వరరావు, ప్రకాశం, నరసింహారావుగార్లు కర్నూలు కేసులు - ఖద్దరు ప్రచారము

రాజమహేంద్రవరమున కాంగ్రెసుసంఘముల జడత్వము

డాక్టరు గురుమూర్తిగారి రథ్యక్షపదవికి రాజీనామా యిచ్చుట

బొంబాయి రాష్ట్రీయ మితవాదుల

సభ

నైనికవ్యయమును తగ్గించవలెనని తీర్మానము

శాస్త్రిగారి అంత్యోపన్యాసము

నైనికవ్యయమును తగ్గించవలెనని తీర్మానమును సర్దిచెప్పినా వాచాగారు ప పాదించిరి. గత మూడేళ్లలోను నైనిక వ్యయము మితిమీరిపోయినది. ఆదాయమును బట్టి చూచిన అన్ని ఆంధ్రములను మించి వ్యయము జరుగుచున్నది. సర్ ఎరిక్ డెడ్డిగారివంటి ప్రవీణులను రావించి వ్యయమును నిర్బంధపెట్టినచో దొరతనమువారు దివాలా తీయవలసివచ్చును. పన్నులభార మత్యధికముగ నున్నను దేశీయులు రాజభక్తితోను ఓర్పుతోను సహించియున్నారు. ఈ నైనికవ్యభారము వాణిజ్య పరిశ్రమలను ఘాతించుచున్నది. నరసింహ జేయుచున్నదని వాచాగారు నుడిచిరి. ఈ తీర్మానమును బొంబాయి ప్రభుత్వమంత్రి మా|| గులాంహుస్సేను హిందూకుల్లగారు నవదించిరి. నైనికవ్యయము అపారముగ నున్నది. దానిని తగ్గించవలెను. గొప్పసేన నుంచవలసిన అవసరమేమియును లేదు. భారతీయ సేనలకు భారతీయులనే యుద్ధోగులుగా నియమింపవలెను. ఆయుధోపకరణములను హిందూ దేశము నందే తయారు చేయించవలెను. అట్లుచేయుటచే ప్రతివత్సరము విదేశముల కపరిమితముగ పోవుచున్న ధనము దేశమునందే యుండును. దేశమునందు క్రొత్తపరిశ్రమల నేర్పరుచుటకు వీలగును. నైనిక వ్యయములను తగ్గించుటకు సవివరముగ సహాయముగ ఆచరణ యోగ్యము లగునూచనలను చేయువానికి బహుమతుల నిచ్చుటకు నిధి నేర్పరుపదగునని ఈ మంత్రి నూచించెను.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము

మితవాది సంఘమువారు ఆకర్షకములగు ఆశయములను పరిత్యజించి సంతకాలమును ఘనాశయములకు జంకినంతకాలమును యువజనుల సధికముగ నాకర్షింపగల నిజసింహవాదములను ముఖ్యపదములను కనిపెట్టినంతకాలమును దేశమునమితవాదిసంఘమునకు జనాభిమానము మత్యల్పముగ నుండును. మీరు మీసిద్ధాంతములనుగూడ వదులకొని ఏది ఎటులపోయినను జనసశంసయే యుండవలెనని కోరినచో యీనూచనయందు విశేషార్థమున్నది. మితశ్రీయును సమాధానమునుగూర్చి చాలమందికి విపరీతాభిప్రాయములు కలవు. ఆపదములను వాడువారును ఆపదతుల నవలంబించువారును నీచులు. పనిత్రభావముగలవారు వాని దరిజేరినందునాడదు. వానితో సంబంధము కలిగినంతమాత్రమునే ఎట్టివారి

కైనను ఏకత్వకై నను అపఖ్యాతి అపారముగ కలుగును అను అభిప్రాయముతో నా ఆశయముల నసహ్యముగ చూచుటయు ఆపదముల నిరసించుటయు పద్ధత్యైపోయినది. ఏసంఘమునకైనను సమాధానమే మూలాధారము. దానిని నిరసించినచో పని ఆంతరించి పోవును. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసుసభను వశపరచుకొనినవారు యిందులకే మితవాదులను నిరసించుచున్నారు. మేము మాసిద్ధాంతములను పరిత్యజించి సమాధానమున కెన్నడును కంగీకరింపము. మితవాదు లట్లుగాక ప్రతిపూలత కనబడనంతనే లొంగిపోవుచుండునని జాతీయవాదులు మితవాదుల నిరసించుచుండురు. గాని మీరు కాంగ్రెసు విషయ నిర్ధారణసభలోని రహస్యచరిత్రను గమనించినచో నచట గూడ సమాధానమునైననే స్వయము జరుగుచుండునని స్పష్టముగాకపోదు. తక్కినవారిమాట యటుండ జాతీయవాదులకు (అసహాయవాదులు) ప్రధాననాయకుడై నిరంకుశుడై దృఢసంకల్పముతో మనుష్యులను పరిశ్రమలనుగూడ తన చిత్తానుసారము నడుపగలిగిన ఘనపురుషుడై కొంతకాలము సర్వవియంతయై విఖ్యాతిగొన్న మహానాయకుడు (గాంధీమహాత్ముడు)గూడ కాంగ్రెసు సంబంధముగాని దేశీయుల ప్రతిపూలభిప్రాయమునుబట్టియే పెక్కుసార్లు తనసిద్ధాంతమును మార్చుకొనెనని అసహ్యచరిత్రకలన మీకు నువ్వక్కము కాలదు. దేశీయుల ప్రతిపూలతయే లేచో ఆనాయకుడు టైగ్నెటికిని మార్చుకొన్న యుండదనుట సిద్ధాంతము. అట్టి నాయకుడు గూడ సమాధానమునకు లొంగవలసి వచ్చినది. గాన కాంగ్రెసువారు సమాధానము కంగీకరించుట అవమానకరమని తలంపగూడదు. తమ సిద్ధాంతమును వదులకొనవలసివచ్చినను, ప్రియతమమును నియమమును పరిత్యజింపవలసి వచ్చినను, దుర్మార్గులతో సంబంధమును కలిగించుకొనవలసివచ్చినను సమాధానము కూడదు. అట్టిచో సమాధానపడుట అక్రమము. తాముకోరిన దంతయు నెరవేర వీలులేనపుడు కొంతభాగముమాత్రమే నెరవేరుట కంగీకరించుటలో సప్తమేయియునులేదు. దానికలన కొంతలాభమే కలుగుచున్నది గాన నావిషయమున సమాధానమున కంగీకరింపవచ్చును. అట్టి సమాధానమున కంగీకరింపని వాడు తన యుద్ధయమునకు హాని చేసినవాడే యగును గాన నట్టివాని నాయుద్ధయమునుండి తొలగింపవలెను. ఇతి యిట్లుండ మన మిత్రులగు అసహాయవాదులు 20 నెలలు విచారములేకుండ పనిచేసినపిమ్మట 20 వేలమందిని చెరసాలలకు పంపిసేమిట నిపుడు తమ చర్యలకు అబ్బురపడుచున్నారు. అని శాస్త్రిగారు నుడిచి, మితవాదులు దేశమునందు శాసనసభలలోను చేయవలసిన పనినిగూర్చి ముచ్చటించిరి.

పంజాబులో వార్తాపరిశీలనము
అసత్య వార్త
పంజాబునుండి వచ్చు ప్రతిదేశము తంబిగూడ ప్రభుత్వోద్యోగులు కలనముగ పరిశీలించుచున్నారన వార్త అసత్యము.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

మరాఠీరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

క్రొత్తవిధానము నామోదించుట

7 వ తేదీని సంయుక్త రాష్ట్రములలోని మరాఠీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ నాగపూరులో జరిగినది. క్రొత్తవిధానమునుగూర్చి ఉపసంఘమువారు చేసిన నూచనలు చర్చింపబడెను. శాసనసభలు స్థానిక సంఘములు మున్నగు వానిలో ప్రవేశించి అసహాయోద్యమమును కొనసాగింపవలెనని ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు రాష్ట్రీయ సంఘము వారు నూచి పవలెనను సలహాను నేటుకమునాలాలు బజాజుగారి రాక్షేపి చిరిగిని హెచ్చుచుండి దాని కంగీకరించిరి. ఈ రాష్ట్రీయసంఘము వారిపనిని నిరసించుచు నొక బహిరంగసభలో పండిత సుందరలాలుగారు చేసిన ఆక్షేపణలను గూర్చి యీ సభవా రాలొ చించుటయే అనుచితమని ఘోషించి బజాజుగారు మున్నగువారు రందర నంగీకరించిరి.

రాజమం దీ కాంగ్రెసుసంఘము

ఉదాసీభావమును వహించుట

లెక్కలు సరిలేననువదంతులు

గాంధీమహాత్ముడు ఆజ్ఞోల్లంఘనాది సంఘర్షకార్యములను నిషేధించినది మొదలు రాజమండ్రి కాంగ్రెసు సంఘము గాంధీద్రాముద్రితమై ఆత్యధిక జడత్వమున కారంభమైనది. జాతీయ వార నాన్ని కోత్తికములు జరిగినది మొదలు నిత్యోత్సవములు గూడ నిలిచిపోయివి. ఏనాద్రామములలో అపరాధ పోలీసు దళము లేర్పరుపబడెను. ఆ గ్రామస్థులనుగూర్చి కాంగ్రెసువారి ట్టి క్రద్ధము పుచ్చుకొనుటలేదు తాలూకా సంఘమువారి లెక్కలు సరిలేననియు ధనాపహరణము జరిగినదనియు వదంతులు కొద్దిగా కలిగినందున ఆసంఘమువారి ప్రతివ్య చాల కొరవడియున్నది.

డాక్టరు గురుమూర్తి గారిని విడుదల చేసిన పిమ్మట మరల తాలూకాలో పనులు బాగుగా జరుగునని నేను తలచి తినిగాని చెన్నపురి కారాగృహోద్యోగులు డాక్టరుగారికినయితో చూపిన ఆదరణవలన డాక్టరుగారికి ఆరోగ్యభంగముకలుగుటచే వారుతాలూకాకాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. కారాగృహమునకు పంపబడక పూర్వము డాక్టరుగారి రత్యంతక్రద్ధతో చేసినదేశసేన స్వీకరింపబడితిము. సేన వారితో ముచ్చటింపకొంతకాలము విశ్రాంతిని గొనినగాని, పూర్తిగా చెడిపోయిన ఆరోగ్యము మరల చక్కబడదని డాక్టరు గురుమూర్తిగారు చెప్పిరి. గాన కాంగ్రెసు విధానమునందు నమ్మకమును దేశానురాగమును కల వారందరను వ్యవయభివృద్ధిసంఘము చేసుకొని గాంధీమహాత్ముడు తమనై నెలకొల్పిన బాధ్యతను నిర్వర్తించుటనుగూర్చి బాగుగా యోచింపవలెదనని శ్రీమాన్ భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు రాజమండ్రి యిప్పుడుపేట నుండి 8 వ తేదీని తంతివార్తనంపిరి.

నెల్లూరు దేశభక్తురాండ్రు కేసులు

ఒకసవరణ

విచారణ గూడూరులో జరుగుట

శ్రీచతులు యతిరాజులకు వెంటట సుబ్బయ్య గార్ల కేసుల విచారణ మొదట నెల్లూరులో జరిగినట్టి ప్రకటింపబడిన విషయము పొరబాటినయ్యి, విచారణ గూడూరులో జరిగినదనియు కొటగ్రామమునుండి 8 వ తేదీని ఎం. శ్రీరాములుగారు తంతినంపిరి.

మూలీ పేట శిక్షలు

బొంబాయి, మే 9:—తాతా కంపెనీవారు నిర్మించుచున్న సేతువు కడ్డము పోగూడదను మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును ఉల్లంఘించినందుకు మూలీ పేట సత్యాగ్రహులలో ముఖ్యుల నేతలు శిక్షలను జూరిరి. సత్యాగ్రహులలో సగ్రహణ్యులగు ప్రాధెనరు పతంజలి వై, డాక్టరు ఫాటక్, దాంలేగారలకు చెరి 6 మాసములకఠినశిక్ష విధించబడినది. వృద్ధులగు వాసుదేవ బ్యోషిగారికి 15 దినముల విధియును రు 50ల జరిమానాతో కూడ విధించబడినది. ఇంక ఇద్దరికిచెరి 4 మాసముల కఠినశిక్ష విధించబడినది. 16 మాసములకు ఒక్కొక్కరికి 1 నెల కఠినశిక్ష విధించబడినది.

నాగేశ్వరరావు నరసింహారావు ప్రకాశంగారు

కర్నూలు కేసులు

ఖద్దరు ప్రచారము

7 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున శ్రీమాన్ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, శ్రీమాన్ ఎం. వి. ఎల్. నరసింహారావు, శ్రీ మాన్ టంగుటూరి ప్రకాశంగారు కర్నూలు చేరిరి. ఆనాడు సాయంకాలమే నాగలాపురము మున్నగు గ్రామములకు వెళ్లిరి. అచట కాలకబాధానివారణార్థము రాట్టములను ప్రతిని ఇచ్చి నూలు వడికించుచున్నారు. అచట నాయకులు లెక్కలను పరిశీలించిరి. వడుకునూలుతో చేతిమగ్గులపై ఖద్దరుబట్టలను నేయుచుట కేర్పాటు చేయబడిన కొన్ని గ్రామముల కేసి అచట జరుగుచున్న నేత పనిని చూచి 7 వ తేదీ సాయంకాలమునకు వారు మువ్వరును మరల కర్నూలు వచ్చిరి. అప్పుడే కర్నూలులో గొప్ప జమీందారగు జరిగినది. ఖద్దరు ఏర్పాటునుగూర్చి అన్ని కక్షలవారును కలసి పనిచేయవలెనని వారు కోరిరి. 9 వ తేదీ ఉదయమున వారు మండల కార్యగమ సభవిషయములను పరిశీలించిరి. 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము లైలలో వారు గుంటకలు వెళ్లెదరు. కారా గృహమునుండి వచ్చిన యువకులు నిరాధారవిధానమున పనిచేయు చున్నారు. కర్నూలులో ఖద్దరునుగూర్చి చాలకృషి సలుపు చుండిన వెంకయ్యశ్రేష్ఠిగారును నైశ్యవంతుడు గ్రామాం తరమునుండి 8 వ తేదీనే కర్నూలుకు వచ్చెను. ఆయనగూడ సభకు వచ్చి నాయకుల ప్రబోధములను విని వ్యాపార సరళిని ఖద్దరు నేతకు మరల బ్రయత్నించెదనని వాగ్దానముచేసెను. కొంతకాలము గాంధీమహాత్ముని సబర్బత్తి ఆశ్రమమునందును పిమ్మట పల్లిపాడు ఆశ్రమమునందును నివసించిన పున్నయ్యగారు నాగలాపురము ఖద్దరుపనులను పరిశీలించుచున్నారు. ఆయన నెలకు ఆరురూపాయలమాత్రమే తన భోజనాదిక వ్యయములకు పుచ్చుకొనుచు తనకాలమునంతను ఖద్దరు నిమిత్తమే వినియోగించుచున్నారు. తక్కిన దేశాభిమానులందఱుగూడ పున్నయ్యగారివలెనే సుపార్వత్యాగముతో దేశసేవ చేయవలసియున్నది. అనినడు (9 వ తేదీ) కర్నూలునుండి తిరిగివచ్చి వచ్చినది.

రీడింగు ప్రభువు రాజీనామా

సూచన అసత్వము

రీడింగుప్రభువు రాజీనామా యివ్వలేదు

రీడింగుప్రభువు రాజీనామా నిచ్చెనని లండనులో "సంసే యిల స్ట్రీటు" అనుపత్రిక ప్రకటించినవార్త అసత్యమని పెద్దయుద్యోగులవలననే తెలిసినది. అతిథు రాజీనామా నీయలేదు. అట్టి యుద్దేశమే ఆయనకు లేదని ఆసాసి యేటెడువెనువారు తెలిపిరి.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము: కోయంబుత్తూరు వాస్తవ్యులును ప్రతివర్తకులును ఆగు టి. కృష్ణస్వామి పెట్టిగారు తనకు మారై వివాహము చేతున్న పందర్బమున ఈ వారమునందు 1200 మంది బీదలకు అన్నదానము చేసెదరు. ఇదికాక రాబోవు ఆదివారము పాత్రులగు బీదలకి అభ్యంగన స్నానమునకు తగు ఏర్పాటు లాసర్పి వస్త్రము లిమ్మటకు కూడ తీర్మానించిరి. చిన్న ఎలమంద కెట్టిగారు తన కుమారిని వివాహపందర్బమున 200 మంది బీదలకి అన్నదానము చేయు దురని వైసమాజపు కార్యదర్శి మాకు తెలియజేయుచున్నారు.

మాపిళ్ళా రైల్వేవివాదము: ప్రభుత్వవిరాళము: జి. ఓ. నెం 290 ప్రకారము ఏప్రిల్ 1 వ తేదీని ప్రభుత్వము వారు, మాపిళ్ళా రైల్వే వివాదము వలన నష్ట పడిన టుంటుంబులు 70 టికిని 800 రూపాయల విరాళ మొసంగిరి. ఏప్రిల్ 27 వ తేదీ స్వరాజ్యపత్రిక 'Our Price' 'ఆన్ డ్రాయిన్' అను వ్యాసములో, యేలెక్క ప్రకారము 800 రూపాయల సంఖ్య ప్రభుత్వము వారు నిర్ధారణ జేసుకొని యిడి గెను ఈ దయాధర్మ విరాళము తుదయిలో పోరాడి యో పోరాడకనో వచ్చియో చంపబడినట్టియో వారల కుటుంబముల వారికిచ్చు అధిక విరాళముతో సమానమైన దని ప్రచురణసంఘాధికారికి తెలియచున్నది. (ప్రచురణసంఘము)

చెన్నపురి గవర్నరు: 7 వ తేదీ వుదయమున గవర్నరు సెంటుపైనున్న దేవాలయమున ప్రార్థన మొనరించెను. 8 వ తేదీని గవర్నరు దంపతులు రథతమ ప్రభుదంపతుల ఆతిథ్యమును గ్రహించి పోలో ఆటకు వెళ్లిరి. సాయంకాలము ఉదక మండలము క్లబ్బువారు విడుతు వెళ్లిరి.

కృష్ణాపత్రిక: ప్రభుత్వప్రకటనము: ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ కృష్ణాపత్రికయం దొక వ్యాసముగా, పట్టణాంగ్యశాల మంతులకు మార్చబడినను అది యిండియను మెడికలు అఫీసుల చేతులలోనే యున్నదనియు, వారు విలిటరీ ఆఫీసులనియు, వారికి దేశపరిస్థితి తెలుసుకొన వలెయనియు, వారిపై మంతుల కెట్టి యధికారమును లేదనియు చెబుచుండినవి. ఈ సంగతులు సరియైనవి గావు. పల్లికు హెల్తు డైరెక్టరు తప్ప, ఆ కాలలో నందరు నుండి యును ఆఫీసురులే యున్నారు. వారు యిండియను మెడికలుసర్వీసులో జేరినవారు గారు. ఆకాఖ్యోగ్యగు లందరివైనను పల్లికు హెల్తు మంత్రిగారికి సంపూర్ణపాలవాధికారము గలదు. ప్రస్తుతము పల్లికు హెల్తు డైరెక్టరుగ నున్నవారు, 1912 నెవ్రెంబరునుండియు సివిల్ డ్యూటీలో నేయుండిరి. మద్రాసుకార్యోపదను హెల్త్ డివిజనుండి ఇంకను యెన్ని యో ఉద్యోగముల జేసి, రాజధానియందలి ఆరోగ్యపరిస్థితులను బాగుగ చలసినిసిరి.

కలకత్తా చెరసాల అల్లరుల విచారణ

కలకత్తా మే 8: నేడుచీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు అల్లరులను గురించి విచారణ చేసినప్పుడు మేకకోబారు అను ఖైదీ రాజకీయ నేతలకును సామాన్య నేతలకును చెట్టబడుచున్న బోజనములో భేదములను గురించి అతివీక్షముచెప్పెను. సామాన్య ఖైదీలకు తినుట కనవ్యామై ఆ హారము చాల కుండ చెట్టబడుచుండెను. కిలాఫాతు ఖైదీలకు భోజనము అదరణ లేండుసామాన్యఖైదీలకు కంటే బాగుగ నుండెను. సామాన్యఖైదీలు భోజనమునమొక కట్టగా మంచిభోజనము చాలేటట్లు చెట్టబడుచుండెను. కిలాఫాతు ఖైదీలు వచ్చిన పిమ్మట వారితాళములు ప్రారంభించెను. సాక్షి అంతట మిగిలినవారు తత్పూర్వము చెప్పిన విషయములను ఒప్పు చెప్పెను విచారణ జైలుకను జరుగుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుట

క్రొత్తవిచారణసంఘము

ఇండికేపు ప్రభువుగారి ఆంగ్ల దేశమునుండి పిలువనంపుట

సిల్లా, మే 8: భారత ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు: "భారత ప్రభుత్వమును గురించి విచారించుటకు ఒక కమిటీ త్వరలోని యమించబడును. ఇండికేపు ప్రభువుగా రాకమిటికి అధ్యక్షులుగ బనిచేయుట కంగీకరించినారు. కమిటీసభ్యుల పేర్లు, వారు నిర్వహింపవలసిన ధరములు తరువాత ప్రకటింపబడును. ఈవిచారణను జరుపుటకు ఇండికేపు ప్రభువుగారు ఆగస్టునెలలో బయలుదేరవత్తురు. ఈకమిటీ విచారణకు తగిన ఏర్పాట్ల నన్నిటిని చేయుటకుభారత ప్రభుత్వ శాఖల కజ్జ లాసంగబడినవి. భారత ప్రభుత్వపు ముఖ్య పట్టణములందును, రాష్ట్రములందు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సెలవగుచున్న వ్యయమును గురించియు, ఇతర అంశములను గురించియు వీరు విచారించెదరు. ఎచ్చట వ్యయమును తగ్గించుటకు పిలువబడునో వీరు పరిశోధించెదరు.

ఆర్థిక లాభముకొరకు ఏ అంశములందు వ్యయభారమును తగ్గించుటకు సాధ్యమనునో వారు ఒక విధానమును తయారుచేయవలసి యుండును. కొన్ని శాఖలపేరిటయును లెనను, ఇప్పటి ఆర్థికదుస్థితిలో వానిని భరించుటకు భారత ప్రభుత్వమున కసాధ్యముగ నుండవచ్చును.

ఆర్థిక శాఖలో పనిచేయుచున్న ఎ. యాఫ్ యల్. బ్రేక వి. సి. యాఫ్ గారు ఈ కమిటీ విచారణకు ముందు జరుగవలసిన పనులను జరుపుదురు. ఈ లోపల సిల్లాలో వైసక కార్యాలయములో నెందరిని తీసివేయదగునో నిర్ణయించుటకు గౌ. ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ డివిజన్ క్రింద ఒక కమిటీ పనిచేయుచున్నది. జనరలు సర్ హావోకుడు, జి. ఓ. సింగారెవురు ఈకమిటీ.

దేశమందంతట రయలు చార్జీలను

కలవ ప్రజలకు చాలకష్టముగ నున్నది తమ దానములను బిలుపుచు బాంబాయిపాత్ర లాక తీర్మానమును చేసిరి. భారతదేశమున సభ్యులగు లల్లాబాయి శావర్దూనుగారా సభలో సక్రమణియమగు అందోళన భారతమున నయితి చార్జీలను తగ్గించుటకు పిలువబడునని చెప్పిరి.

కురుపాంరాజుగారి అభిప్రాయములు

I పాతపట్నం 9-4-1922

మహారాజశ్రీశ్రీశ్రీ కురుపాం జమీందారువారి దివ్యసముఖానకు

అయ్యా, తమరు స్వదేశీయులకు విజ్ఞప్తిజేయుచు వ్రాసిన వ్యాసమును పంకించితిమి.

దానిలో యుద్ధాంతర హిందూదేశమందు తమరు మన ప్రభుత్వమువారి దోషములనుగురించి యిట్లు సెలవిచ్చితిరి. దోషరహితుడై..... జక్కపరుమను.

తమరుకూడా స్వదేశీయులే. అన్నియును తమకు తెలుసును మేము తమకు చెప్పవలసినంతటివారము గము. అయినను కొంత చెప్ప దలంచితిమి. యుక్తాయుక్త విలేచనంబు గలవారు గనుక, వ్యాపారవ్యాపారములు విచారించి వ్యాపార మార్గమున, నడుతురను కత్తావాలముతో చెప్పదలచితిమి.

తమరు బాగుగా ఆలోచింపుడు. ఎట్టి ప్రభుత్వమునకయినను ఇన్ని దోషము లుండుట, చూచితిమా.

ఇప్పటికి మన ప్రభుత్వము వారు వచ్చెంతకాలము కావచ్చినది. ఇంకెప్పటికి వారిదోషములు దిద్దుకొనబడును? మన దేశమున కేమిసాగరికత వచ్చినది?

దేశములో నభర్మము వృద్ధియై ప్రజలు, కల్లు, సారాయులను త్రాగుచు మతవిచారములేక, భగవచ్చింతలేక, యదేశములో కేమిసాగరికత, వృద్ధిపొందినది? పూర్వపుర పరిపాలనములో ఆశోకుడు, కృష్ణదేవరాయలు, ఆగదేశ మేలగున నున్నదో యాలోచింపుడు, తమరు. ధర్మమనదేశపు ప్రజలకంటే, ఇతరదేశపు ప్రజలు విస్తారమైన పొందుచున్నారని వ్రాసితిరి.

మనదేశము, అంతయును, మొత్తముమీద, పండిగా మనవారే బాధపడుచుండిన, ఏమి యను పందెనివ్యాముగా ప్రజలు బాధపడుచుండుట ఆశ్చర్యమా? ఇక మన నకు, ప్రభుత్వమువారి చ్యాలక వత్తెను.

మనదేశమున, ఎవ్విధమైన హక్కులు లేవు. అంతటివారి చేతిలోనే యున్నది.

బంగారు నాణెములు వాడుకొనవలసిన దేశముతోలుముక్కలకన్న, అధ్యాత్మమైన, కాకతపు ముక్కల నాణెములు చూచితిరా? ఏమనుజుడైన, నేకకృత్తి లేనిది జీవింపగలదా! ఏవస్తువు కావలె నన్న వైదేశమునుండియే రావలెను.

నాగరికత లేదు. ధనముతో నిండవలసియున్నటువంటి దేశములో వెదకిన, ధనములేదు.

ఇక మనము చేయవలసిన కర్తవ్య మేమన, తమకు తెలిసియేయుండును. అయినను విన్నవించుకొన్నవాడ.

మన మందర మేకగ్రీనమై స్వరాజ్యవీక్షునుబూని, దేశభక్తాగ్రేసరులమై, దేశమోక్షముకొరకు యత్నించుచుండవలెను. ఇది ఏలగున సిద్ధింపనో తిరిగి విన్నవించుకొను చున్నవాడ. ప్రజలకు, సాధారణముగా కావలసినది ఆహారమును వస్త్రము నేకదా. ఆహారార్థమై భూమి నేష్యముచేసి పండించుకొనవలెనుదా. వస్త్రార్థమై రాట్టము వెట్టుకొని యెవరివస్త్రములను వారు సంపాదించుకొనవలెను. కాని, ఆశోకులమై ఇతరదేశములనుండి వచ్చిన వస్త్రములను కొని, కట్టుకొనిన, ఇంతకష్టముగదా, అని వారు నిందించరా? నవ్వరా? ఇక కల్లు సారాయి త్రాగి, ఇల్లు పల్లవేసకొని జీవచ్ఛములైయుండుట ఎంత ఆశ్చర్యము! కనుక మన ఆహారము, మన వస్త్రములును, మనము సంపాదించుకొని కల్లు, సారాయి త్రాగక, ఆసామున్న సద్వినియోగములైట్టుమ సౌఖ్యపడగూడదా? హాయిగా వ్రేవానిని అహింసావ్రతమును అనుష్ఠించుచుండిన, ఎంతలాభము, ఎంత సామ్య మన దేశముగా నుండును. ఆదమికిపోయి ఘోరతపస్సుచేసినవారికైనా దేశభక్త సయంత పుణ్యము వచ్చును. అహింసావ్రతమును, సహాయనికారణోద్వేగమును అనుష్ఠించుచు నిరతులకు బోధించుచుండిన భగవంతున క త్యంత ప్రీయుండు. వానికి యిహలోకమందు గౌరవమును, పరలోకముందు సౌఖ్యమును కూడా ప్రాప్తించును. కనుక మాపార్శ్వమునను తమరుకూడా దేశభక్తులలో చేరి దేశక్షేమముకొనవారై భగవంతునకు అత్యంతప్రియులుగా నుండుచుగాక.

ఇట్లు విన్నవించు దేశభక్తాగ్రేసరులు, నెవకులు

- 1. మండ రామమూర్తి.
- 2. శాసనపూరి విశ్వనాథము.

వి. యన్. సూర్యనారాయణరాజు.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ మే నెల 9-వ తేది

మంగళవారము

సమయానుకూలమగు
హెచ్చరిక

—:O::O:—

కారణముచే నయిన నేమి, ఫ్రెంచివారు పూర్వ వాసనలను విడనాడజాల కున్నారు. ప్రాత శత్రువులను ఊమింపజాల కున్నారు. ఎప్పటి కేమి మునుగునో యని వారికి భయము. యూరపు పునర్నిర్మాణమును గూర్చి వారు విశేషోత్సాహము జూపుట లేదు. రుష్యా, జర్మనీల కలయికను భగ్న పరుపనలెనని వారు యత్నించుచున్నారు. లాయడు జార్జిగారు యూరపు పునర్నిర్మాణమును గూర్చి ఏక్కుడు వట్టుదల జూపుచున్నారు. ఫ్రెంచివారి తీవ్రభావములను వారంగీకరించుట లేదు. జర్మనీని గాని ను క్రింద బడద్రోయుటకు గాని, రుష్యాను ఘోరించుటకు గాని వారంగీకరించుట లేదు. ని రుష్యాను పేరు జేయుటచే కలిగిన ఫలితమెందు? రుష్యా, జర్మనీలకు ప్రత్యేక సంధి. ఈ రెండు దేశములును ప్రత్యేకముగ వర్తించుచో, యూరపుఖండమును మరల రుపజాలవా? లాయడుజార్జిగారి కీ యుపచారము చెలియుటచేతనే, రుష్యా జర్మనీలతో వ మేర్పరుచుకొన జూచుచున్నారు. రుష్యాకు జరిగిన యొడంబడిక జూచిన, ఒకరినుండి రుష్యపరిహారములను గోరగూడ దనియు, దేశములకు గల పరస్పరసంబంధము మిగిలేములతో గల సంబంధమునకన్న లాభప్రదముగ నుండవలె ననియు, మొదలగు నిబంధనలు గలవు. ఇట్టి స్థితిలో, రుష్యా జర్మనీలను మిత్ర మండలివారు విస్తరించినచో, యూరపుఖండమునకు త్వరలో నుపద్రవము వాటిల్లగలదు. ఫ్రెంచివాడు, తమకు యుద్ధమున గలిగిన విజయము నాధారము జేసికొని జర్మనీని అడగద్రొక్క బ్రయత్నించుచున్నారు గాని, అందువలన గలిగెడి విపరీతఫలితముల గూర్చి బాగుగ యోచించుట లేదు. జనోవా సమావేశపు ప్రస్తుతస్థితి జూచిన, ఫ్రాన్సునకును, ఇంగ్లండునకును ఏక్షణమున నయినను స్నేహము తోలగవచ్చు నని, గన్పట్టుచున్నది. లాయడుజార్జి గారు ఫ్రెంచిప్రతినిధి యగు బార్టోగారితో పరుషముగ ప్రసంగించి రని తెలియుచున్నది. మిత్ర మండలి సఖ్యము అంతరించినటులనే ఎంచవచ్చుననియు, ఇంగ్లండు ఇకమీద ఇతరులతో సఖ్యము జేసికొనవచ్చు ననియు, ఫ్రాన్సుదేశము బెల్జియము స్నేహము నాశించి ఇంగ్లండుతో కలహమునకు దిగెననియు లాయడు జార్జిగారు పలికిరట.

లాయడు జార్జిగారి పరుషప్రసంగమును లండను టైమ్సుపత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది. జర్మనులు బాల్టివిక్కులతో స్నేహము గుదుర్చుకొనుటకు ఫ్రెంచివారి స్నేహితమును ఇంగ్లండు విడనాడుట అవమానకర మని, మందలించుచున్నది. జనోవా సమావేశమువలన, యూరపునందు శాంతి నెలకొనునని తలచుట కేవిధముగను అవకాశము గనుపించుట లేదు. ఫ్రాన్సు, బెల్జియములు, జర్మనీ రుష్యా లతో సంధి గుదురనీయవు. జర్మనీ రుష్యాలతో సంధి గుదురనిచో, లాయడు జార్జిగారు సూచించిన

యుద్ధవిరామపు ఒడంబడిక నిరుపయోగ మగును. అన్ని దేశములవారునుకలసికొన్ని వత్తిరములవరకైన ను యుద్ధమునకుదిగమని ఒడంబడిక జేసికొనిన, కొంత వడి లాభ ముండును. అంతియగాని, కొన్ని దేశములు మాత్ర మిందు కంగీకరించిన లాభ మేమియు గలుగదు. నానారాష్ట్రసంఘసమావేశము, వాషింగ్టనుసమావేశము, తుదకు జనోవాసమావేశము, సయితము ఫలవిరహితములయ్యెనని తెల్లమగుచున్నది. వాషింగ్టనుసమావేశమునందు పాల్గొనినజాతుల హృదయము మారలేదని, జనోవాసమావేశమునందు జరిగిన వివాదములబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అపెరికాదేశమునందు సయితము నూతనమారణ యంత్రములను నిర్మించుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. నౌకలను విధ్వంసము జేయగల పెద్ద విమానములను నిర్మింపవలయు నని, విమానదళాధికారులు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. ఈ విమానములు గంటకుమారుమైళ్ల చొప్పున పరుగెత్తునట. ఎనిమిదిగంట లీరితిన నవి క్రిందకు దిగకుండ పరుగిడగలనట. ఇట్టి యాలోచనలు జరుగుచుండ, ప్రపంచశాంతి కవకాశ మేముండును? ఈసంశ్లేషమున ఫ్రెంచివారి నొక్కరినే నిందించి లాభము లేదు. యూరపియనుజాతు లన్నిటిని, మిలిటరీసముకొంచెముగనో గొప్పగనో యావహించియున్నది. ఫ్రాన్సుదేశతత్వవేత్త యగు అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు ఈ సమయమున ఫ్రెంచివారలకు గఱవినహితము, ఎల్లజాతులకును వర్తించును. అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు నేనుపత్రికలో వ్రాయుచు, ఫ్రాన్సుదేశము నావరించిన దురాశను ఖండించిరి.

యుద్ధ ముతరించినను, యుద్ధపరిస్థితులు ఫ్రాన్సు దేశమును విడువలేదు. ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారిని, యుద్ధసమయమునందలిభావములు వెన్నంటుచున్నవి. ఫ్రెంచివారి ముత్రాంగ పద్ధతులు 1918 సంవత్సరము నుండియు మారిపోవలేదు. పశుబలమునే వారాధారము జేసికొని రనియు, రుష్యాపై తేని పోని ఆగ్రహము జూపిరనియు, మిత్రమండలివారి సందరను బలప్రదర్శనముచే వారు కలవరపెట్టుచున్నారనియు, అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు తీవ్రముగ నిరసించుచున్నారు. పశుబలముచే నేకావ్యమును సఫలముగాదనియు, యుద్ధమువలన యూరపు అలసి సాలసియున్నదనియు, యుద్ధము ప్రచండవివాదమునకు కారణమయ్యెననియు, ప్రస్తుతస్థితిలో ఒకరి లోపములయెడ నొకరు జాలిగొని, నిర్మాణమునకు బానుట యవసర మనియు, అనటోలీగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇంతవరకును యుద్ధము సలుపుటకు జాతులు నేర్చుకొనినవిగాని, సఖ్యమును సమాధానమును కుదుర్చుకొనుటకు నేర్చుకొనలేదు. ఈ పాఠము నిపుడు నేర్చుకొనవలయు నని అనటోలీ గారు కోరుచున్నారు. నష్టపరిహారము లను మిషతో జర్మనీని ఆధోగతికి దీసికొని పోవలదనియు, యుద్ధభావములను మరచిపొందనియు కోరుచున్నారు. పశుబలమును ప్రయోగించుటచే, దానిని ప్రయోగించెడివారును, ప్రయోగింపబడువారును సమానముగ నశించెద రను సత్యమును అనటోలీ గారు వెలిబుచ్చుట, సమయమున కెంతయు సనుకూలము గ నున్నది. భూమిపై సను సముద్రముపైసను ఆధిపత్యమును సంపాదించవలదనియు, యుద్ధ విజయములను గూర్చి తలపోయవలదనియు, ఇంగ్లండు ననుకరింప ప్రయత్నింపవల దనియు, అనటోలీగారు సోదరదేశీయులను హెచ్చరించుచున్నారు. గొప్పతనముకొరకు పెనగులాడుచో, ప్రపంచమునందెల్ల నుత్కృష్ట జాతిగ నుండనెంచుచో, దీనిని పొందుటకు వివేకము, యుక్తాయుక్తపరిజ్ఞానము, సద్భావముల నాధార

ముగ జేసికొని, సాధువు లనిపించుకొనుటకు ప్రయత్నింపవలయు నని అనటోలీగారు ఫ్రెంచివారలకు హితమొసగుచున్నారు.

యూరపుఖండము నేర్చుకొనదగిన పాఠ మొకటి గలదు. గొప్పతనము, ఫిరంగులములమున గాని, యుద్ధనౌకలములమునగాని చేకూరదు. యూరపుఖండపుదుస్థితికి, ధర్మవిసర్జనమే మూలకారణము. ఆ కారణమును కనుగొనక, ఎన్నిసమావేశముల నేర్పరచినను, ఎన్ని ఏర్పాటుల జేసినను, కాగితములపై నెన్ని నిబంధనలు వ్రాసినను, ప్రయోజన ముండదు. అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు, ఫ్రెంచివారికి తరుణసమయమున చక్కని హితమొసగుచున్నారు. ఈ హితమును విడనాడుచో, ఫ్రాన్సుదేశము సయితము జర్మనీవలె, వివాదసమునెదుర్కొనక తప్పదు. అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారి కయినను, ప్రజలు దౌర్జన్యవిముఖులు గాగలరను నమ్మకము లేదు. ద్వేషింపకుడు, అను హెచ్చరికను తాను గావింప ననియు, మానవస్వభావము ఇందు అకు ఒడబడ దనియు, హేతుబద్ధముగను శాంతబద్ధముగను నుండు దనియు, పశుబలమును విడనాడు దనియు మాత్రమే తాము హితమొసగెద మనియు, అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు విశదపరచిరి. కాని, ద్వేషభావము ప్రజల హృదయములనుండి తొలగనిది, పశుబలమును వారు ఆరాధింపకుండ నుండజాలరు. ద్వేషింపకుడు అను సందేశము నొసగుటకు, అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారికి ధైర్యము చాలకబోయెను. అట్టి సందేశమును గాంధీ మహాత్ముడొసగియుండెను. మహాత్ముని సందేశము, ధర్మము నాధారపరచికొనియున్నది. అది శాశ్వతమయినది. నాశనరహితమయినది. హిందూదేశము మహాత్ముని సందేశము ననుసరించి, తన మనోరథము నీడేర్చుకొనుచో, పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు దారిజూపగలదు. పాశ్చాత్యప్రపంచమునందు, పశుబలము ప్రయోజనరహిత మనుభావము వ్యాపించుచున్నది. చీనాదేశమునందు దిపుడు అంతఃకలహములు ప్రబలి, ఊపైపూసేనానికి, ఛాంగ్ సోలిన్ సేనానికిని యుద్ధము జరిగెను. మొదటివానికి విజయము గలిగెను. జయము గాంచిన సేనాని, విమానముల నుపయోగించి పాశ్చాత్యయుద్ధపద్ధతులను అవలంబించెను. లండను పత్రికల కీ వార్త భయము గలిగించుచున్నది. ఆసియావాసులు గూడ యుద్ధవిమానముల నుపయోగించుచో, యూరపియనుల గొప్ప యేముండు నని, ఈపత్రికలు వితర్కించి యుండవచ్చును. అందుచే, నాగరికమునకు పశుబలము నాధారముగ గైకొనెడిపద్ధతిని యూరపియనులు విడనాడవలె నని, ఈ పత్రికలు హితమొసగుచున్నవి. దౌర్జన్యపద్ధతులు యూరపుఖండమునకు వెగటు గలిగించుచున్నను, పశుబలస్థానమునందు ధర్మమును స్థాపింపనియెడల, పశుబలోపయోగము తొలగిపోవలదు. అహింస యనిన ద్వేషరాహిత్యమే. మహాత్ముని ఆహింసాసిద్ధాంతమును ప్రపంచ మనుసరించిన గాని, యుద్ధములు తొలగిపోజాలవు. శాంతి, సౌఖ్యములు, మానవకోటికి గలుగనేరవు. హిందూదేశము ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమున కెటుల తోడ్పడగలదో గ్రహించిన, మహాత్ముని యుపదేశమును కొనసాగించుట కమితోత్సాహమును గనుపఱువక తీరదు.

శాసనసభలు :
వ్యర్థత్రయము

శాసనసభలలో బ్రవేశించి నిరాకరణకార్యక్రమమును కొనసాగించుట యుక్తమని నాగపూరు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారికి సూచించినట్లు, తంతి వార్తలందు గనుపించును. శాసనసభల బహిష్కారమునకు మధ్యరాష్ట్రములు మొదటినుండియు విముఖత జూపుచున్నను, కాంగ్రెసునిర్ణయమును ప్రశంసార్హముగ కొనసాగించెను. కాని, ఒకమారు విస్మరించిన శాసనసభలను మరల నేల తాకవలయునో తెలియకున్నది. శాసనసభలలో జేరి నిరాకరణమును కొనసాగింప నెంచుట, కుండేటికొమ్మును పొధించుట యగును. శాసనసభలు అపజయము గాంచెనని, అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించి యున్నారు. అయ్యవి సత్వర స్వరాజ్యస్థాపనమున కనుకూలించు నని, ఎవరును విశ్వసించుట లేదు. వానిలో నెవరు చేరినను, ఫలిత మొక్కటియే. సంస్కరణముల నిరర్థకత ఇంతత్వరలో వెల్లడి యగునని, సంస్కరణాభిమాను లూహించి యుండదు. వీని నేతీరున నయినను మార్పించుటకు, మితవాదులు సముత్తము ప్రయత్నించుచుండ, శాసనసభలలో జాతీయవాదులు ప్రవేశింప నెంచుట సిగ్గులచేటు గాదా? శాసనసభల బహిష్కారముతో నిరాకరణోద్యమము ప్రారంభమయ్యెను. శాసనసభలగుర్చిన వ్యామోహము దేశమునకు తొలగిపోవుటచే, నిరాకరణావలంబుల తలంపు నెగ్గెను. దేశ మంతయు నిరాకరణావలంబులకు తోడ్పడుటకు అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడినవి. ప్రజలు దృఢనిశ్చయము బూని, స్వయంసహాయకార్యక్రమమును నెరవేర్చుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుననుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి స్థితిలో, కొరమాలిన శాసనసభలవంకకు ప్రజల దృష్టిని మరలించుట ద్రోహము గాదా? మహాత్ముని అగౌరవించుట కింతకన్నను వేరుమార్గ ముండబోదు. నిరాకరణమును శాసనసభలో కొనసాగించు టెటులు? మంచికి చెడ్డకు ప్రభుత్వమును నిరోధించుటకు ప్రతిష్ఠంబన లవలంబించుటయేగద. ఇది సాధ్యపడదని, సూడరకావ్యూహ ప్రతిక సయితము దెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యుల నిరోధమును త్రోసిపుచ్చుటకు, సంస్కరణశాసనము అవకాశ మొసగుచున్నది. వారు నిరంకుశముగ పరిపాలింప గలుగుదురు. కేవలము నైతిక లాభము కొరకే ఇటుల గా వింపవలెననిన, ఆపని యిప్పుడే జరిగినది. నిరంకుశ విధానము యధేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. అయినను, త్యాగము నవలంబించుటచే, ప్రజలు తమపక్షము నిపుడు బలపరుచుకొనగలుగుచున్నారు. శాసనసభలలో జేరి, ప్రతిఘటన మొనర్చుటచే, త్యాగప్రదర్శనమునకు అవకాశముండదు. నిర్మాణమునకు బూనుటకు అవకాశముండదు. శాసనసభలలో జేరి ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుట యనిన, వారి కొకవిధముగ తోడ్పడుట యగును. అది నిరాకరణము గానేరదు. శాసనసభ్యులు మొదట ప్రతిఘటనోద్దేశముతో జేరినను, అధికారులతో నిరంతరము కలసియుండుటచే, వారి మనములు మెత్తపడును. ఉద్యోగాకర్షణమును అధికార వాంఛయు, వారి దృఢనిశ్చయమును తొలగజేయును. స్వరాజ్యసిద్ధిని దూరము జేయుటకు శాసనసభాప్రవేశమునకన్న అనుకూల మగు మార్గములేదు. దేశభక్తులు వేలకొలది, నిరాకరణోద్యమముకొరకు కారాగృహమునకు బోయియుండ, మహామహులగు నాయకులు నిర్బంధితులై యుండ, మరల శాసనసభలలో ప్రవేశింపవలయునని బోధించుటకన్న

ఆవివేకము వేరేముందును? ఉత్కలనాయకు డగు గోపబంధు దాసుగారు ఈవిషయమై ముచ్చటించుచు శాసనసభలలో బనిచేయుట నిష్ప్రయోజన మని తెలుపుచు, శాసనసభలలో తమకు గల యనుభవమును వర్ణించిరి. శాసనసభలలో బ్రవేశింపనెంచుట, ఆవిశ్వాసమునకు ఫలిత మని, గోపబంధు దాసు గారు పలికిరి. నిర్మాణకార్యక్రమమునుండి, దేశదృష్టి నెవరును మరలించకుండ, దానిని పూర్తి జేయుటకు ఎల్లరును నిరంతరకృషి సలుపుట భావ్యము. ఎండమావులవంటి శాసనసభలలో బ్రవేశింపవలయునను చింత దరిరాకుండ బనిచేయవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధికి బిమ్మట శాసనసభలలో బ్రవేశించుటకు హిందూదేశమున కర్హతగలుగును. స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగువరకు శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి దేశీయులు లేనిపోని వివాదములలో మునుగకుండుదుగాక. ఆంధ్రదేశము శాసనసభల బహిష్కారమునకు మిగుల యుత్సాహముతోబనిచేసెను. శాసనసభలపై ఆంధ్రదేశమునకు మమకారము లేదు. అందుచే నిర్మాణకార్యక్రమమును అనన్యచింతతో నిర్వహించుటకు ఆంధ్రదేశముపూనుగాక!

మెయిలుపత్రిక నైచ్యము
గాంధీమహాత్మునివంటి లోకోత్తర పురుషునికి కారాగృహమునందు గలిగెడి యసౌకర్యములు మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు సరిపోవుట లేదు. మెయిలుపత్రిక నిన్నటిదినము వ్రాసిన యీక్రింది వాక్యము లెంత యీర్ష్యాపూరితములుగ నున్నవో చదువరులు గ్రహింపగలరు.
“హిందూదేశపు ఆరోగ్యనిలయములందు (జయిల్లు) ఇదివరకు జెలిసినదానికన్న అతివాదు లెక్కుడు. శాఖ్యము బొందుచున్నట్లుల వెల్లడియగుచున్నది. గాంధీగారి ప్రత్యేకారోగ్యనిలయమును ఇటీవల దర్శించినవారు, నిదురించుచువును సోగగు కాష్టిక శాలువలశాఖ్యమును వారనుభవించుచున్నారనియు, ప్యారిసు జమిందారునికన్నను ఆహారము విషయమై ఎక్కుడుపట్టుదల జూపుచున్నారనియు, మాకు దెలుపుచున్నారు. తమ కొనగవలసిన రొట్టె చక్కని యూరపియను జెల్లరొట్టెగ నుండవలయునని, గాంధీ కోరుచు అంతకు తక్కువయిన దానిని నిరాకరించుచున్నాడు. ఏది యడిగిన, నతని కదియే దొరకుచున్నది. మిగుల విలువగలపండ్లను, తెల్లటి రొట్టెయు వారి మితాహార మగుచున్నవి. ఇట్టి విషయముల జెలిసినపుడు, భగవంతుని పదియవ ఆదేశమును సామాన్యపౌరు డెటుల అనుసరింపగలడు? రాత్రింబవలు సూర్యాస్తమయచే తప్పుడై, కడుబాధ పడుచుండెడి మద్రాసువాసి గాంధీ యనుభవించెడి సుఖస్థితిని కోరుచో, నాతనిని నిందింప బనిలేదు.”
మెయిలుపత్రిక నైవాక్యములందు వెలిబుచ్చిన నైచ్యము తెల్లము. మహాత్ముడు స్వీకరించెడి ఆహారపదార్థములనుగూర్చితలపోయుటచే, మెయిలు పత్రికకు నోరూరుచున్నది గాబోలు. మహాత్ముని “ఆరోగ్యనిలయము” అంత ఆకర్షనతముగ నున్నచో, మెయిలుపత్రిక తనస్థానమును అక్కడకు మార్చుకొనునా యేమి? మహాత్ములు కారాగృహములందు నివసించిన, అవియే స్వర్గధామములగును. ఆ సంగతిని మెయిలుపత్రిక గ్రహింపకున్నది. మహాత్ముడు వెలుపల నున్నపుడు ఆంగ్లో హైందవపత్రికలు కలవరపడుచుండెడివి. మహాత్ముడు జయిలులో నున్న సమయమునందు గూడ, ఈ పత్రికలు ఉలికిపడుచుండుట, వింతగ నుండక మానదు. కాని, స్వేచ్ఛగ నుండునప్పటికన్న, మహాత్ముడు జయిలులో నుండియే తనదేశీయులను ప్రభుత్వమునుగూడ ఎక్కుడుగ ప్రేరేపింపగలడని, త్వరలో జెలిసిరాక పోదు.

రీడింగుచదువు రాజీనామా
రీడింగు ప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చెదరనియు, వారి స్థానమును సర్ మౌన్సి విల్సనుగారాక్రమించెదరనియు, లండను పత్రిక యొకటి జోస్యము చెప్పెను. అది నిరాధారమని, అసోసియేటెడు ప్రెస్సువారు సందర్భములను కనుగొని ప్రకటించుచున్నారు. కాని, రాజ్యప్రతినిధులెవరయినను, హిందూదేశమున కొకటే గావున, ఇట్టి రాజీనామావార్తలు భారతీయులను కలవరపెట్టజాలవు.

స్థానికవార్తలు

వైశ్యవితంతు వివాహము:— మద్రాసులో సోమవారము మధ్యాహ్నము గౌరవనీయు లగు జస్తిసు యం, వెంకట సుబ్బారావుగారు వైశ్యకులజవితంతు కను శ్రీమతి ఆండాశమ్మతో అనువామెను శాస్త్రయోక్తముగ పరిణయమాడిరి.

‘ది ఆర్డర్ ఆఫ్ ది స్టార్ యిక్ డి యిస్టాన్స్’:— ఈసంఘము యొక్క మాససమావేశము 11వ తేదీ గురువారము సాయంత్రము 6-15 గంటలకు మద్రాసు అడయారులో నిధిమసాఫీకులు సానెటివాడ్ క్వార్టర్సు హాలులో జరుగెను. కానన్ సతీవతి ఆపు కుపస్యసిండును.

మద్రాసు హైకోర్టు: వేసంగి సెలవు:— వేసంగి సెలవులో మే 9వ తేదీనుండియు, ఒకవారము మంగళవారమును, పిదపవారము శుక్రవారమును జడ్జిగారు కోర్టుపెట్టెదరు. కోర్టున్నపుడు రిజస్ట్రారు ఆఫీసు తెరచియుండును. కోర్టుపముందు రోజులలో గూడ అడ్జెటు దరఖాస్తులను దీసికొనుటకు తెరచియుండును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— మే 6 వతేదీతో ఆంధ్రమయ్యవారములో నేయింటికి 47.1 మ:డి చనిపోయిరి. గతవారములో 45.0 మంది చనిపోయిరి. 110 మందికి స్పృహకముపోయగా 42 మంది చనిపోయిరి. ఒక్కరు విషజ్వరముచేతను, 32 మంది యితరజ్వరములచేతను చనిపోయిరి. గతతత్వర మిడవారములో 37.5 మంది చనిపోయిరి.

ఒక విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసికొనుట:— పాలఘాటు బ్రాహ్మణవిద్యార్థి కె.కె. విశ్వనాథంగారు గతశనివారమునాడు లింగి కెట్టిబిడియందలి నెం 258 రు గృహమునందు తమ గదియందు ఉరిపోసికొని, ఆత్మహత్య చేసికొనిరి. అతడిటీవల బి. ఏ. పరీక్షకు వచ్చి ఒక ఉద్యోగమునకు ప్రయత్నించుచుండెను. ఆత్మహత్య చేసికొన్న దినమునకూడ అతడు ఆరోగ్యముతో ముఖముగ నుండెను. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కొందరు స్నేహితు లతనిని చూడపోయిరి. అతని గదితలుపు లోపల దిగించబడి యుండెను. అతడు 2వూక: నిద్రింపచుండెనని తలచి వారు వెల్లిపోయి తిరిగి సాయంత్రము వచ్చిరి. అప్పుడుకూడ వారి పిలుపులకు జవాబు లేకపోగా వారు సందేహించి పోలీసులకు సర్దుమానమును బంపిరి. తలుపును పగుల గొట్టగా, అతడు ఒకత్రాటితో గొంతు: ఉరిపోసికొని ఆత్మహత్య చేసికొని పడియుండుటను వారు గాంచిరి. అతనికి ఏడుగు కాలు లుండుటచేత ఆత్మహత్య చేసికొని యుండకచ్చునని పంచాయతీ తీర్మానించిరి.

హిందీవారపత్రిక:— “భారతతిలక” అను హిందీవారపత్రిక యొక్క ప్రథమసంచిక మాకార్యస్థానము నలంకరించి నది. భారతతిలకపత్రిక నునచ్చెన్న రాజధానినుండి ప్రకటింపబడ నున్న హిందీపత్రికల కెల్ల మొదటిది. దీనికి సంపాదకులు పండిత శ్రీమాండరాచాచ్ గారు. ఈ ప్రథమ సంచికయందు మహాత్మా గాంధీ చిత్రపటమును, ఇరువదియవ శతాబ్దిలోని కృష్ణుడు అనువాసమును చాల నాకర్షకములుగ నున్నవి. ఇవిమూలముగాక శ్రీులు ఉపాధ్యాయులు మున్నగువారి కెల్లరకు నుపయోగించు సమాచారములు నెక్కులు గలవు. మొత్తమువైస-చక్కనివ్యవస్థతో ప్రస్తుత సాంఘిక రాజకీయపరిస్థితులకు అనుకూలము అగురీతితో నొప్పుచున్నది. మద్రాసు రాష్ట్రమునందు నువ్వన, శ్రీధర మగు హిందీపత్రిక లేనికొంతను ఈపత్రిక తీర్చుచున్నది. హిందీని పాఠకులు స్వయముగ నేర్చుకొనుటలు హిందీ శిక్షక అను పేరుతో కొన్ని పాఠములు కూడ వ్రాయబడుచున్నవి. పత్రికకు చందా సంవత్సరమునకు రు 4-0-0 వల సిన వారు మేనేజరు, భారతతిలక కార్యాలయము నం 109 చైనా బజారు రోడ్డు మద్రాసు - అని వ్రాయవలయును.

విదేశ వార్తలు

రష్యా - జర్మను ఒడంబడిక

ప్రెస్ బిల్లు 16 వ తేదీన జేసోవా యందు రష్యా జర్మనీ ప్రతినిధులు గావించుకొనిన యొడంబడిక ఈ క్రింద ప్రకటింపబడినది:-

డాక్టరు రిథెనోగారు ప్రతినిధిగానున్న జర్మను ప్రభుత్వమును చిచిరను గారు ప్రతినిధిగ నున్న రష్యను ప్రభుత్వము వారు ఈ క్రింది యొడంబడికను గావించుకొనిరి (1) విభాగము:- యుద్ధ కాలమునకు సంబంధించిన రష్యా జర్మను వ్యవహారములను ఈ క్రింది సూత్రముల ననుసరించి తమలోదాము పరిష్కరించుకొనుటకీ ఇరు ప్రభుత్వములవారును ఆ గీకరించిరి. (ఎ) యుద్ధమునకు గాను వెచ్చించిన మొత్తమును యుద్ధమువలన సంభవించిన నష్టముల పరిహారమును అనగా ఆయా ప్రభుత్వములవారు యుద్ధ రంగమున పొందిన నష్టములు - ప్రభుత్వమువారిచే వశపరచుకొనబడిన ఆస్తులకు పరిహారమును ఇరు ప్రభుత్వములవారు రద్దు చేసికొనుచున్నారు. (బి) యుద్ధమువలన గలిగిన నష్టము, సాధారణ, ప్రైవేటు సంబంధము లందును యుద్ధ కాలమున వశపరచుకొనబడిన వాటికీ, యుద్ధకాల విషయమునకు పరస్పరము నిర్ణయించుకొనబడును. (సి) జర్మనీ రష్యా ప్రభుత్వములు యుద్ధ కాలమున వ్యయమును పరస్పరమునకు రద్దు చేసికొనుచున్నారు. జర్మనీయందు నిర్బంధ వాసమున నుంచబడిన రష్యను సైనికుల కయిన వ్యయమును జర్మను ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనుచున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధమున నుంచబడిన రష్యను సైనికులనుండి జర్మను ప్రభుత్వము వారు లాగుకొనిన ఆయుధములు మందుగుండుసామాను మొదలగు వానియొక్క ఖరీదును సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనుచున్నారు.

రెండవ విభాగము:- సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారింత వరకును నశలంబయిన చట్టముల వలన జర్మను పౌరులకుగాని, ప్రభుత్వమునకు గాని గలిగిన లాభ నష్టములకుగాను సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారిపై గల హక్కులను జర్మనీ ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనుచున్నారు. సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారు, ఆపత్తుమును సంబంధించిన సంస్థాపనల వైపున సోవియట్టు పౌరుల వైపున దీసికొనబడిన చర్యలను జర్మను ప్రభుత్వమువారు రద్దు చేసికొనెదరు. కాని సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారిట్టి ఆచారము చేయని ఇతర ప్రభుత్వము నెడలను వర్తింప జేయరాదు.

3 వ విభాగము:- జర్మను, రష్యా ప్రభుత్వముల రాజకీయ సంబంధములును, రాయబారుల నియామకములును వెంటనే జరుగవలెను. రాయబారులను చేర్చుకొనుటను గురించి జేహాక యొడంబడిక గావించుకొనవలెను.

4 వ విభాగము:- ఈ ఇరు ప్రభుత్వముల పౌరులును ఒకరి రాష్ట్రమునకు దొకరుండు నప్పుడును, వాటికీ, పరిపాలక సంబంధములందు ఒకరి యెడ నొకరు అధికారముతో ప్రవర్తింపవలెను. ఇదివరకు రష్యా ప్రభుత్వము క్రిందనుండి తరువాత ప్రత్యేక ప్రజాస్వామ్యమై తరువాత మరల సోవియట్టు ప్రభుత్వమున జేరు ప్రజాస్వామ్యములకును ఈ నియమమునకును సంబంధము లేదు;

5 వ విభాగము:- ఇరు ప్రభుత్వములును సుహృద్భావముతో పరస్పర ఆర్థిక సంబంధములను పరిష్కరించుకొనెదరు. అంతర్జాతీయ దృక్పథము ననుసరించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు సమావేశమై చర్చింపవలెను. ప్రత్యేక కంవెన్షన్లు వాక్కులను రక్షించుటకు జర్మను ప్రభుత్వము వారు సంగీతముగ నుండిరి.

6 వ విభాగము:- 1, 4 విభాగములు ఆయా ప్రభుత్వముల వారిచే యొడంబడిక యంగీకరింపబడిన తరువాత నమలులాగి వచ్చును. మిగిలిన విభాగములు వెంటనే యమలులాగి వచ్చును.

పర్షియా సెటి

టెహరాను, మే 6:- ఆర్థిక విషయముల వైపున భవిష్యత్తు వైపున కలహా నివృత్తిగాను ప్రభుత్వమువారు 12 గు రుపైకిన కాస్త్రజ్ఞుల సంఘమును నియోగింప నెంచిరి. తగు వారిని యొప్పగించుకొని వాసింగుటకు నందలి తమ రాయబారికి దెలిపిరి.

పర్షియా నందలి బోల్షివిస్టు రాయబారిజగు రొస్సె టినుగారు మాస్కోకు జనుచుండిరి. ఘన వ్యతిక్తి అను నాయన వారిచాటి పుచ్చుకొనెను. వీరికివల మాస్కోయందు విదేశాంగ మంత్రిగ నుండిరి.

ప్రజా లానందమునుట

వెకింగు - చిహ్ని పటాలములు విజయమునందుకు ప్రజల లానందించుచున్నారు. ఇందువలన యుద్ధము వెంటనే ముగియును. కఠవు వెంటనే దొలగిపోవును. బ్రిటిషు రాయబారవర్గమున నొక యువ్వొగి బెన్నెటు అను నాయకుడు మాత్రము చిహ్నియను పట్టణమునకు యుద్ధరంగమున నేదియో వైయువ్వొగికి వివరముగ దెలుపుచుండ నొక తుపాకిగుండు తగిలెను. ఇతనిస్థితి విషయముగ నున్నది. విదేశీయుల కక్షకిని బాధలు గలుగ లేదు.

పునైపుగారు, చాలవరకు విమానముల సుపయోగించెను. యూరపు, నాగరికతను పశులముపై నిలుపుచున్నయుల నికలైన మానవతనని చాల ప్రతికలు వ్రాయుచున్నవి.

సామ్రాజ్య వాయువార్తలయములు

రాయలు ఆసియాటికు సాపైటీ యం దుపన్యసింపించు ప్రాఫెసరు డబ్ల్యు. హెచ్. ఎక్లిసు గారిట్లు నడిపిరి. ఆమెరికా పరాసు ప్రభుత్వములవారు తమతమ ప్రదేశములం దంతటను అప్పుడే వాయువార్తలయముల నెలకొల్పిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములకును ఫిలిప్పైనులకును తదితర ప్రదేశములకును వాయువార్తలయములు నిర్మింపబడి పనిచేయుచుండెను. పారిసునుండి, కొచ్చిను చెనా సాదాను, కాంగోలకు కొలెడి కాలములోనే వాయువార్తలయముల గలుపబోవుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వాయువార్తలయములను గలుపుటకు ప్రత్యేక కంవెన్షన్లు దోడ్పడుటకు సిద్ధముగ నున్నవి.

ఇటలీ తురష్క యొడంబడిక

ఇటలీవారు కాన్స్టాంటినోపిలు ప్రభుత్వముతోగాని ఆంగ్లా ప్రభుత్వముతోగాని యెట్టి రాజకీయ యొడంబడికయు గావించుకొన లేదనియు కాన్స్టాంటినోపిలుతో మాత్రము వ్యాపార యొడంబడికను గావించుకొంటి మనియు దానిపై కాన్స్టాంటినోపిలు ప్రభుత్వము తరపున ఇజుటు పాపాగారు సంతక మొనర్చినయు ఇటలీ అధికారులు తెలిపిరి. రాజకీయ యొడంబడిక గావించుకొని రనువార్త జేసోవా సమావేశ కేత్రపులచే కల్పింపబడిన వారు తెలిపిరి.

జేసోవా సమావేశము.

ఆంగ్ల పరాసు విభేదము

లాయడుజార్జి గారి బెదరింపు

లండను మే 7:- విక్కుహము స్టీడుగారు జేసోవా నుండి ఇట్లు దెలుపుచున్నారు:- లాయడు జార్జి గారును బార్లో గారును మెహరాండమును గురించి సంప్రదించిరి. లాయడు జార్జి గా రాసమయమున తీవ్రముగ ప్రసంగించిరి. మిత్రమండలి ఎంటెంటి అంతమందెని వారుదెలిపిరి. ఇకమీద గ్రేటు బిటును తనంతలాను స్వేచ్ఛ గానిప్రము వచ్చి: వారిలో మైత్రి నొనర్చుకొన వచ్చును. కష్టపరిహారములందు బ్రిటిషు వారి వంతును వదలుకొనియెను జర్మనీతో సంధి గావించుకొనవలెనని లాయడుజార్జి గారి సహాద్యోగము చాలకాల్గును నుండి గోరుచుండిరి. బ్రిటును బెల్జియముల రెంటిలోను పరాసు వారు తమకు వచ్చినవారి నేరుకొని మైత్రితోనుండిరి. ఈసందర్భమున పరాసువారి ప్రవర్తన బ్రిటిషువారు చాల శోచించుచున్నారు. ఇకమీద బెల్జియము ఫ్రాంసులుగలసియుండవచ్చును. లాయడు జార్జి గారు బార్లో గారిని నిందించుటలేదు బార్లో గారు తమకీ క్రికొలది సమాధానమున్న ప్రయత్నించిరి. కాని వారికి క్రియాస్వాతంత్ర్యములేదు. బ్రిటిషు ప్రజాభిప్రాయము పరాసు వారికి వ్యతిరేక ముగ నున్నది. లాయడు జార్జి గారి సహాద్యోగములు అందు ముఖ్యముగా బర్లెను హెడ్డు ప్రభువు పరాసువారిలో సంఘములు వదలుకొనవలెనని ఎక్కువుగ నుద్ఘోషించుచున్నారు.

టైముస్ ప్రతీక మందలింపు

లాయడుజార్జి గారిపై ప్రసంగమును తీవ్రముగ నిరసించుచు టైముస్ ప్రతీక ఇటుల వ్రాయుచున్నది: లాయడు జార్జి గారు సూచించినవిధానమునందు మార్పు చాల యుష్మద్రవకరిమైనది. వారు భయపెట్టుటకు గాను అట్లు నడిపిరో లేక నిజముగనే యుద్ధేకంవెనో దెలియుటలేదు. కాని యేది ఎట్లున్నను ఇది చాల నుష్మద్రవకరిమైనది. చాలకాలమునుండి విశ్వాసముగ మెలగుచున్న పరాసు స్నేహితులను లేక బోల్షివిట్, జర్మను స్నేహమును వీని రెంటిలో నేదియోయొకదానిని నిర్బంధముగ వరింపవలసిన అవమానకరస్థితికి బ్రిటిషుపౌరులను దెచ్చుటకు లాయడు జార్జి గారి కెట్టి అధికారమును లేదు.

Advertisement for Marshall, Sons & Co. (India) Ltd. ENGINEERS. The ad features a decorative border and lists various locations: CALCUTTA, BOMBAY, MADRAS, LAHORE, BEZWADA, TANJORE. It also includes the text 'మా క్వార్టర్స్ ప్రాకు జాబితాకు వ్రాయుడు.' and 'మా క్వార్టర్స్ ప్రాకు జాబితాకు వ్రాయుడు.'

పరాసు ఇటాలియను సంబంధములు

అండను మే 7:— ఇటాలియను ప్రభుత్వము జెనోవా నుండి ఇట్లు దెబ్బతీయబడుచున్నది. ఇటాలియను కని విభేదములు జనించుచున్నది. సమావేశము జరుగుచున్నది. ఆశయము ప్రకటించుచు ఇటాలియను ప్రభుత్వమును గుర్తించుచు, ఈ ఆశయము ప్రకటించుచు, పరాసువారియెడల ఇటాలియను అనుకూలభావమును గుర్తించుచున్నది. రష్యానుండి నూనెగనులను పంపించుచున్నది. అంగ్లాంగ్లీకులను గావించు ప్రయత్నములను ఇటాలియను ప్రతికూలముగా నిరసించుచున్నది.

సమావేశమునకు సంబంధించిన గూడ పరాసు ఇటాలియను సంబంధములను ఒకటిగా చేయుచు, సభ వింపనేరవని హెచ్చరించుచు బాగో గారికి తెలిపిరి.

విషయస్థితి ఇంకను గడవలేదు

బాగో గారు జెనోవాకు వచ్చిన తొడనే లాయడు బాగో గారి సభ జనులకు మారుగా బెల్జియను రాయబారుల బసకు జనెను. చాలవరకు వారితో సంప్రదింపి తరువాత లాయడు బాగో గారిగద్దకు జనదెంచి బెల్జియనులు సంతకము చేసినయెడల తాము కూడ మెమోరాండమునై సంతకము లాగుచునని తెలిపిరి. పరాసు బెల్జియనులు సంతక మొనర్చినను గూడ బోల్షివిస్టులు మెమోరాండము సంగీకరింప రని చాల మంది ప్రతినిధు లెంచుచున్నారు.

తా మొఁకంటె ను త్రవ్వమైన యెడల బడికలను ప్రత్యేకముగా చాల ప్రభుత్వములతో గామియన్ గలనుని బోల్షివిస్టు ప్రతినిధులు దెబ్బతీయబడును.

సమావేశము భగ్నమగు నను నుద్దేశము లాయడు బాగో గారి ప్రవర్తనలను విమర్శించుచున్నది. సమావేశమును భగ్న మొనర్చుటకన్న కొంతకాలమునకా పిమ్మట మంచిది. ఏరు వెంటనే వెదలిపోవుటకు గాను రైలుబండిని సిద్ధము చేసి యుంచుకొనిరి. హెచ్చరికపరచుటకు పరిశీలించి నెల దినములలోగా సమావేశమువారికి సలహా నీయవలె నని లిట్టెలు ఎంటెండివా రొక మాత్రము గావించిరి.

సమాధాన మొందుకు కురుర లేదు?

“నో డేలెయ్” నందు కాభ్యుత్పన్ను విట్లు వ్రాయుచుండెను: నా వ్యాపారమునకు నాను పెట్టు మొదలగు కంపెనీలు పోలియట్టులతో నొకటిగా గావించుకొను నుండుటకు ఇంకను కాలము పరిపక్వము గా లేదు. బాహునూనెగనులకును ప్రస్తుత ప్రత్యేక వ్యక్తి ఆస్తులకును చాల సంబంధములును చిక్కులును గలవు. ఇదియే ప్రస్తుతము సమాధానము కురురకుట పీలుతేమండ జేయుచున్నది. ఇదివరకే జాతులవారికి సంబంధించిన నూనె గనులైవప్పటిని ప్రస్తుతము ముందుగా పోలియట్టుల మైత్రిని సంపాదించినవారు ఈ నూనెగనులను సంపాదించుకొనెదరు. అజర్యేజను గనులు 7 విభాగాలుగా జేయబడెను. ప్రభుత్వమున మైత్రి జేసికొనువారి గనులను సంపాదించును.

పరాసు నిశ్చయము

జెనోవా, మే 7:— గతదినమున బాగో గారు లాయడు బాగో గారితో సలహాచరముల భుజించుచునుండెదరి. బెల్జియను ప్రతినిధులు సంతక మొనర్చినంతవరకు పరాసువారు మిత్రమండలివారిన పిలువరాదన్నట్లు సంతక మొనర్చువరకు తీరు మంత్రియగు మంత్రిగ్రహమువారు తెలిపిట్లు తెలిపిరి. బాగో గారిదినమున పరాసు ప్రభుత్వమువారు తనకు తెలిపిన నిబంధనలను గురించి ఇట్లు ప్రకటించిరి. రష్యానుండి విదేశీయ ప్రత్యేక సామగ్రిల సంతకమున వ్యాపారమైన దని పరాసువారు నమ్ముచున్నారు. అందుచే బెల్జియను వారి యాశయములను బలపరుపవలెనని పరాసు మంత్రిగ్రహమువారు తెలిపిరి. అంతియగాని బ్రిటిషు వారి స్నేహమును వదిలి బెల్జియను వారి స్నేహమును సంపాదించుటకు గాని పిరి స్నేహము వదిలి వారి స్నేహము సంపాదించుటకు గాని పరాసు వారి కట్టి యభిప్రాయములను లేపు. గ్రేటు బ్రిటను, అధినివేశ రాష్ట్రములు, బెల్జియను దేశములు సంగ్రాహనములను యెన్నటికిని మరువక కష్టముగాని కార్య పతాప త్యాగముల గన్నరచెను. పరాసు వారు బెల్జియనును గ్రేటు బ్రిటనును గూడ మనఃపూర్వముగా ప్రేమించుచున్నారు. రష్యావారికి దెబ్బపడిన వరులను వారు నిరాకరింపవచ్చును, రష్యాలేకుండ, అన్యదేశాక్రమణ నిరోధ యెడల బడిక గావించుకొనుట నిరసనగా కరము.

రష్యానుల వైఖరి

మిత్రమండలివారి వరకులు ప్రభుత్వమున సంప్రదింపిన పప్పుడు తెలుపబడిన మాత్రుల కంటె గూడ అధ్యాపకముగ నున్నవని రష్యాను ప్రతినిధులు లిట్టి నాపుగారు యాటరు విలేఖనుకి దెలిపిరి. సమాధానము కురురకుట చాలమార్పు లొనర్చవలెను. ప్రస్తుత సమావేశమున ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడక పోవచ్చుననియు తిరిగి మరియొక సమావేశము జరుగవలసి వచ్చుననియు లిట్టి నాపుగారు నూచించిరి.

పరాసుకృత్యము

పారిసు, మే 7:— బ్రిటను, బెల్జియనులతో జేసికొని మిత్రముగ జేసికొనవలసినప్పుడు బెల్జియనును దగ్గరకు దీయుటకు పరాసు వారికి సంపూర్ణ హక్కు గలదని లాయడు బాగో గారు బాగో గారితో ననినట్లు తెలియజేయుచున్నది. కాని బెల్జియనును దగ్గరకు దీసి జోవాన్యమును గన్నరచుచున్న పరాసువారు తమయెడ చాలకాలమునుండి విశ్వాసముతో స్నేహితులతోనున్న బ్రిటనుయెడ కృతఘ్నత ప్రవర్తించిరి. లాయడు బాగో గారు తెలిపెను. పరాసువారు బ్రిటిషు మైత్రికొరకు చాల ప్రయత్న లాగుచుండిన బాగో గారు తెలిపిరి.

చైనా సంగ్రామము

మిత్రులను తొలగించి విచారణజేయుట

షెకింగు మే 7:— చైనా ప్రభుత్వము ప్రభావవంతముగా పియాంగ్ పి, యెకుంగు (పరాధానములను) చాంగ్ యా (అధికవంత) గార్లు తనపదవులనుండి తొలగించబడిరి. యుద్ధమును ప్రోత్సహించిరిన సేరముక్రింద వీరిని విచారించవలెనని అధ్యక్షుడు డుత్తరపుల గావించెను.

చాంగ్ కుల్స్ లిని నష్టపరిహారము లీయవలెను

జెనూ వుక్తేపు, చాంగ్ కుల్స్ లిని నష్టపరిహారము నుండి తొలగించెను. బాంగ్ కుల్స్ లిని చిహ్నులు పటాలమును 2 కోట్ల డాలర్లను, పౌరులకు నష్టపరిహారముగాను 80 లక్షల డాలర్లను ఈయవలెనని వుక్తేపు డుత్తరపు గావించెను.

విర్రండుస్థితి

మైత్రి ప్రయత్నములు

అండను మే 7:— అయ్యండునందలి ఇరుగుమొల నాయకులను డెల్లినుండు సమావేశమై సివిలు సేరములకు గాక ఇతర సేరములకైంద సరెస్టు చేయబడిన ఖయిదీలనందను వదిలిపెట్టవలెనని తీర్మానించినది.

వైశిష్ట్యము ననుసరించి డెల్లినుండును మరి ఇతర ప్రదేశములందును ప్రభుత్వసభ్యులను లోకమించిన ప్రభుత్వభవనములను ప్రదేశములను వదిలివేయుచుండిరి. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారిచే కిల్లెని పోరాటమునందు పట్టుకొనబడిన 108 ప్రభుత్వస్థైర్య సైనికులు వదిలిపెట్టబడిరి.

నూతన ఢిల్లీనగర తీర్మానము

సర్ వెంకట్రెయ్ మీర్లుగారు

అండను మే 7:— నూతన ఢిల్లీనగర నిర్మాణమును గురించి ఎక్కడుండు కాండ్రుగారు దెలిపిన యశస్వీతరములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు అభ్యుదయ ప్రతినిధితో సంప్రదింప సందర్భమున నిట్లు నడిపిరి:— నూతన ఢిల్లీనగర నిర్మాణ మిదివరకే చాలవరకు సాగింపబడినది. సంగ్రాహములను ఆలస్యము సంభవించినను ఇంత అభివృద్ధి జరుగుట ప్రశంసనీయము. ప్రస్తుతము ప్రస్తుతము పరిణామావస్థయందు కొన్ని లోపములు గన్పించుచుండుట ప్రతి విషయమునందును సహజమే. ఢిల్లీనగర నిర్మాణము ప్రజారంజకముగా లేదని కొందర నెదరు. కాని ఇంతకంటె మంచి ప్రదేశమును వారు మాంపింపబాలక పోయిరి. ఢిల్లీ నగరమందలి వేడిగాడ్డుల బాధ యటుంచి, సంవత్సరమునందు చాల నెలలు చల్లని ప్రదేశములకు జనకుండ రాష్ట్రీయ వృద్ధుల తమరాజధానులయందే యుండుటకు తగిన ప్రదేశములు గలవానిని ప్రస్తుత ఢిల్లీకంటె అనుగుణమైన మరియొక పట్టణము లేదని పిక్నిలుగారు తెలిపిరి. సంగ్రాహములవారితో భగ్న మొనర్చుటచేతను మరి ఇతర కారణములచేతను కాసనసభల నిర్మాణముచేతను నూతననగర నిర్మాణమున కంచనావేయబడిన మొత్తముకంటె వ్యయ మధిక

మయిన విషయము సత్యమే కాని కాసనసభల నిర్మాణమునకు ఢిల్లీయందైన వ్యయముకంటె, కలకత్తాయందు స్థలమును గాను టకే 500000 సవరము ఖర్చుకావచ్చును.

భారత కాసనసభ వారు ఇందుల కనువ్యయమును వెంటనే గ్రాంటుజేసిరి. ఇంతవరకు నిర్మించిన సభమును వదిలివేసి నూతన సభమును నిర్మింపవలెనని బాధ్యతగల యెట్టి నిమగ్నకుడును నుడువబోడు. అంతియ గాక ఈనగరమునకు చక్రవర్తిగారు శంకాస్థాపన మొనర్చిరి.

ఒక సవరణ

26-4-22 తేదీ బుధవారమున ప్రకటింపబడిన తమదిన ప్రత్యేయందు మూడవ పేజీలో గ్యూకేయ విలేఖనుండి వచ్చిన వార్తలని సర్వాధికారము ఆమె క్రింద ప్రకటింపబడిన వార్తలను నేను చదివితిని. అందు 'కోడేరు' కేసు ఆమె ఉపశ్చికక్రింద కేసులో విడిచిపెట్టబడిన 18 గురు ముద్దాయిలలోను వేరువరం కాపురస్తులు ఆచంట శివరామయ్య గారి కనియు, తాలూకా సభలలో వారికి ప్రాముఖ్యునియు, ప్రకటింపబడినది. సదరు కేసులో వేరువరం కాపురస్తులు శివరామయ్య యనుపేరు గల వారు వేరుయింటి పేరు గలవారు మరొకరు గలవారు సత్యమయిన గావచ్చును. కాని యా శివరామయ్య గారు నేను కాను. — (ఆ. శివరామయ్య)!

కొచ్చిన సంస్థానములో వాడయ్య గ్రామమునందు ఈజవా సంఘసభయొకటి జరిగెను. (ఈజవాలన గా పంచములై) పూర్వము తిరువాన్కూరు కాసనసభ సభ్యులుగ నుండిన యస్. కుమాకొత్తారావు సభాధ్యక్షుల మహిమిరి. ఈజవాలను దేవాలయములలోనికి రానిచ్చుట, కల్లును పెట్టునుండి తీయుటను మాని వేయుట, తాలూకా సమాజమును స్థాపించుట మున్నగు విషయములగురించి తీర్మానములు చేయబడినవి. సభ ముగిసినది మృత్యు టి. కె. మాధవన్, కె. ఆయ్యప్పన్, కె. కె. మాధవన్, స్వామిసత్యవ్రతగారలు ఇంకొందరితో గూడ రాజమార్గమున నడచుచు సేద్యంపబడిన ఆవరణమును ప్రవేశించి, సోటీసులకు ప్రతికూలముగా దేవాలయములను తిరిగిరి.

గుంటూరు సబు కోర్టులో

O. S. No 118/21.

వాది: చెరుకూరి పేరయ్య.

ప్రతివాదులు: వెచ్చా లక్ష్మీనరసింహస్వామి వగైరా. ఈ పై నెంబరు దావాలో కోర్టువారి ఉత్తరువు ప్రకారము ప్రతివాదుల తాలూకా సత్తెనపల్లిలో యున్న జిజ్ఞాశు 16-5-1922 తేదీ లగాయతు 15-5-1923 తేదీవరకు ఒక సంవత్సరము పని చేసుకొనుటకు కవులుకు యిచ్చుటకు 14-5-1922 తేదీ ఉదయము 7 గంటలనుంచి 10 గంటలవరకు మధ్యాహ్నము 3 గంటలనుంచి 6-30 గంటలవరకు గుంటూరు బజారులో దూది కొట్టవద్ద వేలంపాల జరుగును. వేలపు పరత్తులను తెలియగోరువారు మాకు వ్రాసిగాని మావద్దకు స్వయముగా వచ్చి గాని తెలుసుకోవచ్చును. (84)

గుంటూరు } బి. వి. ఎస్. అవధాని, 6-5-22 } సీనరు.

The Y. M. H. Club Cocanada. శ్రీ యువజనానందసంఘము కాకినాడవారు బెజవాడలో శ్రీమైలవరం చాలభారతీసంఘమువారి హాలులో 13-5-22 శనివారమునంచి నాటకములు ప్రదర్శించి 13-5-22 శనివారము కృష్ణ లీల త్రురు. 15-5-22 సోమవారము ధ్రువవిజయము పురుషులకు: యు 3, 2, 1, 0-8-0 టిక్కెట్లు:— స్త్రీలకు: ,, 2, 1, 0-8-0 (86) సా. శేషగిరిరావు, కార్యదర్శి.

పరాసు ప్రజలకు సందేశము

(అనటిల్లి ప్రాంతము)

అనటిల్లి ప్రాంతము గాన "కేవల" అను పత్రికయందు ప్రచురించినది:—సంగ్రామ మంతరించెను. కాని సంగ్రామోత్సాహము మాత్రము అంతరింపలేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ వ్యవహారములందీయు కేవలముతోడనే ప్రకృతిమించుచున్నారు. 1918 సం॥ నుండియు గల మనరాజకీయవిధానమునకు దెట్టి మార్పులును గన్పించుటలేదు. పరాసు అధికారమును స్థాపించువారైనను నుద్దేశము లింకను మనలో గలవు. ఇందువలననే మన విదేశాంగ వ్యవహారములు గాఢమేధుములచే నావరింపబడి తెన్ను దెలియకయుండెను. ఈ విషయమును పరిశీలనాద్యుష్టితో జూచి వారలకు కడువిచారమును గల్గించుచుండెను. కాని ఇట్టి వారి సంఖ్య చాల యల్పము. దేశమంతయు గ్రద్దివారివలె నీవిధాన మెట్టిదొడ్డునోనిబోయిన నట్లు బోధించుచుండిరి. ఇందువలన గల్గిన అశాంతియు తక్కువకని దెలియవు.

శత్రువులు మన దేశమునందు చాలభాగ మక్రమించి భారతసంగ్రామమును జరుపుచుండిన సమయమునందువలననే ఇప్పుడును గొప్పపత్రికా ప్రతినిధులు ప్రతిదినమును అధికారవర్తకులను అణిచుచును జరుగుచున్న వ్యత్యాసములను గమనించి ప్రకటింపచుండుదురు. విశేషావసరమునకు చాచుచున్న ప్రభుత్వమువారి పశుబల విధానమును బలపరుపకయే, సమర్థత కలదు వాని ఇచ్చినట్లు చొప్పున బోనిచ్చుచుండిరి. ఈపశుబల మొక్కొక్కప్పుడు దెలియజేసినచో మనము గనియంతిమి ఒక పుడు ప్రభుత్వమువారు దుర్బలమగు పశుబలముచే నున్నట్లు మన సద్రేకమును సోపియట్లుచే ప్రదర్శించుచుండగా గాంచియుంటిమి. కాని ఈపశుబలమే తనవైకల్యప్రదర్శనము వలన మిత్రమండలి సంతయు నెట్లుకల్గియును గావించుచుండెనో మనముగాంచి నిన్నులు మగుచుంటిమి. ఎంత అవివేకము ఎట్టి అంధత్వ?

అజేయమగు ప్రకృతి స్వభావమునకు వ్యతిరేకముగ నుపయోగింపబడినపుడు పశుబల మొక్కొక్కప్పుడైన విలువజేయదు. ప్రాచీనకాలమునందువలన లాభకరము లగు విజయము లీకాలమునలేవు. గతమనసంగ్రామము ఇహోపాఖండమును సీల్చిపెట్టిజేసినది. ప్రభుత్వముల కేకలములనుండి ప్రత్యేక వ్యర్థల సౌభాగ్యసంపద లుద్భవించెను. ఇవిగూడ త్వరిత శిథిలములగు నూచనలవలననే గన్పట్టుచుండెను. మనసోపత్తి మన సీతులవలననే మనముగూడ భవస్వావ్య మంతమొను కాలము సమాపించు కేదానని ప్రశ్నించుకొనుచున్నాము వచ్చెను. సంగ్రామము కన్నలకు మిగులుటకొలిపి భ్రమింపజేయు నంతటి మార్పుల నొనర్చుచు చరిత్రలు బోధించుచున్నవి.

వివిధభాషలును భేదింప లేకయుగాని సంబంధములచే గట్టువడియున్నట్టియు అన్ని భాషల కేవలములందు ఒకే విధమగు నుత్సాహము వ్యాపించుచున్నట్టియు ఈకాలమున; మనము ధైరిసికొనవచ్చును అడ్డంకులను, పరస్పరానుమానమును, పరస్పర వ్యేవములను; ఉన్నట్టుకేసి ఒకేమాదిరి వాగింకల వలన లోకపాఖండమునందు క్రొత్తాత్మముల దాదాపు సకలము వలన యేర్పడిన ఈకాలమున; దైవ వశమున అంతరాతీయసంగ్రామము లంతరించి అంతరీకలములు మాత్రమే యున్న ఈకాలమున; సంగ్రామమునందు విజయములను పరాజితులను భేదము లేకయేకేమాదిరిగయున్న యీకాలముననే మనమందఁకును కలసి ఈశిథిలములను బాగుజేయుదము. పీలయినయెడ వనకందనము సామ్రాజ్యము లోపములను గూర్చి కలపోయుదము. ఇంతకరకును శాంతి యెట్లు గావించుకొనగలనో మనకు తెలియలేదు. ఇది కష్టమైనను ఆగత్యకమైన విధ్య మన కెంత యావశ్యమో ఇది ఇతరులకుగూడ సంత యావశ్యకమే. ఇంకలకుగాను ప్రజలు న్యాయమైతియు, సాధారణమైతియు కొన్ని త్యాగములను గావించుటలేదు. మన మీవిద్య వ్యవస్థించుట పశుబలము. మనము యూరపును తిరిగి గావించువలెను. మనజీవితము వాస్తవ సాధారణమున్నది.

సంగ్రామోద్రేకము నశించుగాక! అవును. మనము తగునష్టపరిహారముల నడిగి త్రవ్వకొనవలెను. ఇది సాధారణన్యాయము. కాని మనము సంగ్రామావేగముచే పగదీర్చుకొను, దలంపున, ప్రపంచమందన్ని దేశముల కొక గారముల వేదకదెచ్చినను సరిపోజాలని అధికమొత్తముల నొక్క ప్రభుత్వమును దెచ్చుచి యున్నాము. ద్వేషింపవచ్చు. మరదించుదు. అని నేను నాదేశీయులను గోరుటలేదు. ఇట్టి నిరపయోగమగు కోరికను గోరుటకు నేను

మానవస్వభావము నెరుగనివాడను గాను. "మితముగ నుండుడు, శాంతముగ నుండుడు" అని మాత్రము నేను గోరుచున్నాను. పశుబలమెవరిచే నుపయోగింపబడెనో వారిన్ని నీ ఉపయోగించినవారినిగూడ నది సమానముగనే నాశన మొనర్చును. ఇట్టి కీ క్తి నుపాసించుటకు.

పరాసు ప్రజలారా! భూమిమీదను సముద్రముమీదను ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యాధికారమును సంపాదించు నెత్నింపవచ్చు. పరదేశముల వశపరుచుకొనుటకును, విజయముల సంపాదించుటకును కాంతింపవచ్చు. ఇంగ్లండువలె నొక్కత్యవధిని నంద నశిల పింపవచ్చు. అది యాభిప్రాయపడిన సదవిగాదు. మనము మితముగ నుండవలెను మనదేశము దానివై సాధారణమై యుండును.

మన వైభోవ్యలు తగ్గించుకొనవలెను. మనవైక నేనాపరిమితిని తగ్గించవలెను. మన మేనర్థమగు అపారవ్యయములు తగ్గించుకొనుట త్యాగవశ్యకము.

అన్ని దేశములు కష్టపారాధి యందు మునిగి జేలుచున్నను పరాసు వారికష్టములన్నిటికంటెను తక్కువ. ఆంగ్లకాన్పితులకువలె మనకు పనిలేక కష్టపడు నపునములేదు. మన చిన్న మిరాసీదార్లు అసౌఖ్యముగా నున్నను యుద్ధకాలమున వారు గణించిన ధనము విశేషముగ గలదు. మాయాసంపదము ఎప్పుడైనను అదృశ్యములుగా మచ్చును.

ఈదినమును సహించు మచ్చును- కాని, లేనో! మనకు దృశ్యము గాకుండనే దుఃఖములు మనల నావరించియున్నవి. ఇది చాలదేశముల నాక్రమించియున్నది. ప్రతిదినము అధికమగు చున్నది. అది మనలను సమాపించి నవలను దనముగ ముచి వేయన వచ్చు. కానిని తప్పించుకొనవలె నన్ని ఒక్కమేధావ్యము గలదు. శాంతి, నిజమైనశాంతి. అడంపరులగు సం యుద్ధంబడికలందును, కాగితములవైకను గాన్పించు శాంతిగాదు. హృదయమధ్యములనుండి జనించిన శాంతి! యూరపును తిరిగి నిర్మించు శాంతి!

మనము కీర్తి నశింపించునెడల; ప్రపంచములో నగజాతిగ నుండుట కభిషింపబడెదల; న్యాయముచే నాస్థాన మాక్రమింపుడు, వివేకముచే నాస్థాన మాక్రమింపుడు; ఏదిసాధ్యమో ఏది మంచిదో దెలిసికొని అట్టిపద వివాక్రమింపుడు. మానవజాతి సంతను శాంతిద్వైతతో నవలొకటి అస్థానము నాక్రమింపుడు. గొయతు గారి నుభాషితులను మనసరించి విహోపాఖండ నట్లు ప్రాలవనమొలగుడు.

కా. కాత్రిగారి పర్యటనము
సిమ్లా మే 6:—గత వేసవిలో ఆంగ్లరాజ్యము, అధినివేశములు, భారతదేశముల ప్రతినిధులు, ప్రధానమంత్రుల వలండ్ల నగరములో సమావేశముచున్నాను. కనడా, న్యూజిలాండు, ఆస్ట్రేలియా రాజ్యములలో భారతీయులకు పౌరసత్వపురావృత్తుల నిష్పించుటకు భారతీయులు కొందఁరాదేశములకు రాయబారులు వెళ్లవలసినదని అచ్చు అంగీకరింపబడెను. అదేశముల ప్రభుత్వములందును సమ్మతించుగా, భారతరాజనధ ఆదాయబారపు వ్యయమును గ్రాంఠిచేసెను. ఈప్రయాణమునకు తన ఏండ్లట్లన్నియు చేయబడినవి. రైటుఅ చి రిల్ వి. యస్. క్రినివాస కాత్రిగారు, వారికార్యదర్శి యగు జి. యస్. బాబ్బాయి వి. సి. యస్ గారు అధినివేశములలో తగిన చుర్యాదలతో సత్కరించబడుదు రని యాధికార వర్తమానములు వచ్చినవి. అధినివేశములందు నివసించుచున్న భారతీయుల కచ్చటి పార్లమెంటు నిర్మాణమును నిర్మించుట యే ఈ రాయబారము యొక్క ముఖ్యోద్దేశము భారతీయుల కచ్చటనున్న ఇతరకష్టనిష్ఠులములను. గురించి వీరా ప్రభుత్వములతో చర్చించెదరు. యుద్ధము ముగిసిపిమ్మట ఆంగ్లేయుల కియ్యబడిన రాజ్యములలో భారతీయాలస్థితి, అధినివేశములకు వలసవచ్చెను భారతీయులకు సంబంధించిన శాసనములు సామ్రాజ్యతంత్రీలని తంతివార్తలలో భారతీయులను జేర్చుకొనుట, వలసదేశముల విశ్వవిద్యాలయములలో భారతీయులను జేర్చుకొనుట మున్నగు విషయములను గురించి వీరు అధినివేశరాజ్యములలో చర్చించెదరు. మే 22 వతేదీన కాత్రిగారు కొలంబో నుండి ఆస్ట్రేలియాకు బయలుదేరెదరు. ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలాండు కనడాదేశములకు వరుసగ వెళ్లి వీరు ఆంగ్లదేశము మీదుగ తిరిగి భారతదేశము చేరుదురు.

వర్గండు స్థితి
మే 5:—సమాధానము కుదుర్చుటకు నియమించు బడిన సంఘమువారు నివేదికము నికను తయారు చేయులేమి గాన బుధవారము వరకు దెయిలు ఈరాను సభ ఆపివేయబడెను. అంతవరకు తాత్కాలికసంధి ఆమలులోనే యుండును.

అకాలీల ఉద్యమము

పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనము

అనేకమందిని అరెస్టు చేయుటకు వారణములు

లాహోరు, మే 6—ఒక అసామాన్యపు గణితులూ పంజాబు ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాను

"ప్రభుత్వమువారిట్టివల నిర్బంధవిధానము నవల బించి యిట్లును, నిష్కానముగ ప్రభుత్వాధికారు లకేక యెడలి అరెస్టుజేసిని వారిని అతిక్రూరముగ హింసించుచున్నట్లును ప్రజలలో దురభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. సిక్కులు తమ వితరం స్కరణముకు యత్నించుచున్నట్లు ప్రభుత్వమువారు హిం చి అచ్యుతసంస్కరణచితి కాన్పి. శాశాలమీన తమ అధికారమును వదిలివేసిరి. గురుగ్వారు సంస్కరణము విషయమైన ప్రభుత్వమువారిట్టికేవల పరిహాసమున కొక ప్రత్యేకకొడును నియుము...ట కొకవిల్లును తి గాను చేసిరి. శాసనసభయందలి సిక్కుభ్యలూ విల్లులలో కొన్నిమా...లను చేసి, అంగీకరించిరి. గురుద్వారుముల సంబంధములలో నతెట్లు చేయబడినవారందఁకు వదలివెట్టుబడిరి ఎట్లు చేసినను అతివాదులు కొందరు ప్రభుత్వ వివాదములకు దీలతో పనిచేయుచున్నవారితో గలసి అందో శివసంఘ ప్రారంభించిరి. ఫిబ్రవరి ప్రారంభము కొన్ని సిక్కు గ్రామములలోని అకాలీలు ఇతరులతో చెరి విప్లవకరమగు ఉద్యమమును మొదలుపెట్టిరి. అకాలీసంఘములు అనేకము అయ్యెను. ఈ సంఘములు కాశమధ్యముగ ప్రవర్తించుచు, రాజధానిలో పోరులను నిర్బంధింపసాగిరి. ప్రభుత్వాధికారులను బెడరెంచుచుండిరి. వారిస్వంత ప్రభుత్వమును స్థాపించెద మనిరి. అరాచకమును వృద్ధిచేయుటకు ప్రజలప్రయత్నములను చేసి, అధికారులయందు నిర్భక్త్యమును నెలకొల్పిరి. పోలీసు స్టేషనులను, ఇతరప్రభుత్వ మదీరములను వశపఱచుకొ నెద మని బెడరె. తిరి. సహాయనిరాకణపు యంతాయతీలు అతిక్రూరముగ శిక్షలను విధించుచుండెను. అకాలీలు సమాచారులుగ జేరి యిట్లలో టిక్కెట్లు లేకుండ ప్రయాణము చేయుసాగిరి. ఫిబ్రవరి అఖిలలోపల నైస్వమును వదలివెట్టుబెట్టు వారి స్త్రీలను యె పెట్టెదమని నైనికులకు భయపెట్టిరి. అకాలీలు మొత్తము మీద 25 00 మంది ఇట్లు చేయుచు అనేకులు క్రిమినలు కేసులలో పట్టుబడిరి. వారిచర్యలఫలితముగ ప్రజలకు సరక్షణము దుర్లభమయ్యెను. గొప్ప నేరముల సంఖ్య ఆనదినము హెచ్చు ముండెను. అకాలీలు ఆయుధపాణులై స్వేచ్ఛగ దిగుచు బాటసారులను భయ పెట్టుచు ప్రభుత్వమును, లక్ష్మి పెట్టుట మానిరి. అందు వలన మాన్చి 20-వ తేదీ నుండి ఏప్రిలు 20-వ తేదీవరకు సుమారు 1000 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. లై సెన్సరేషన్లందు ఆయుధములు చేయబడుచుండిన కర్మాగారములు కొన్ని పోలీసులచే పరిశోధింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి చర్యలవలన ఫలితము గలిగెను. అకాలీలంత క్రూరత్వమును గనుజఱచుటలేదు. ఆయుధపాణులైన సమాచారులన్న బాటలలో విరాఘాటముగ దిరుగుటలేదు. తాత్కాలిక ప్రజను భయపెట్టుటకుడ నెలిచిపోయినది. సామాన్యపరిస్థితు లిట్లు మారుటవలన ఏప్రిలు 1-వ తేదీకి ముందటి రాజకీయ నేరములకు ప్రాసిక్యూషన్ చేయవలదని ప్రభుత్వమువారి రాజ్జాపించిరి. ప్రాసిక్యూషన్ కు బలవత్కరణము లున్న కేసులను నిర్మూలించుటకు కొందరు కమిషనరులు నియమింపబడినారు. శిక్షింపబడినవారిలో అపీలుచేయని వారివిషయమై ఒక హైకోర్టుజడ్జి విచారించి శిక్షితులను తగ్గించవలసిన వారినిగురించి రద్దుచేయవలసిన వారిని గురించి ప్రభుత్వము వారికి వ్రాయును ఇట్టి అరాచకము తిరిగి ప్రారంభింపబడనని ప్రభుత్వము వారి దృఢ విశ్వాసము. ఈ విశ్వాసమున కాకాభంగము కలుగునెడల, శాసన గౌరవమును నె కొల్పుటకును, శాంతియుగ ప్రవర్తించు కొను పోరులను దౌర్జన్యము, నిర్బంధములనుండి రక్షించుటకును ప్రభుత్వమువారి వసరమైన చర్యలను దీసికొనెదరు."

నష్టపరిహారములు

జర్మను రిచ్చిప్రగవారు 1922 సంవత్సరము బడ్జెటును గురించి చర్చించిరి. 1922 సం॥ నందు జర్మనులు 228 మిలియన్ల నష్టపరిహారముల చెల్లించవలె నని నష్టపరిహారసంఘమువారు నిర్ణయించిరి. నిర్బంధముగా ప్రజలనుండి అప్పుపుచ్చుకొనినయెడల 70 మిలియన్లు రావచ్చునని అంచనా వేయబడెను. ఇంకను 188 మిలియన్లు ఋణము చేయుండును. ఈవత్సరము మొత్తము 162 మిలియన్లు లోటు గలిగెను. ఇట్టి సమయమున బ్యాంకినోట్లను అచ్చువేయుటకంటె గత్యం లేదు.

వివరము

(స్వకీయ వివరము)

మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలునకు.

మే 7:—ది 6-5-22 తేదీన మా మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలు వారి సభ సాయంకాలము 6 గంటలకు మ్యునిసిపల్ భవనమున జరిగినది. ఈ సభకు అధ్యక్షులుగు బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయుడిగారిలో గూడ పదిమంది కౌన్సిలర్లు మాత్రమే వచ్చియుండిరి. సి. యం. యస్. హైస్కూలును మ్యునిసిపల్ మేనేజ్ మెంటులోనికి తీసికొనవలయుననియెడి తీర్మానమే! యందుచేర్చింపబడిన వానిలోనికల్ల ముఖ్యమైన తీర్మానము. అల్ప సంఖ్యాకులుగల నిట్టియొకటిగనదు తీసి విమర్శించుట సమంజసముగ నుండదని చెప్పుచు ముందు మీటింగుకు మార్పు వలసినదని హెచ్. వి. జోగయ్యశత్రుగారు తెలిపిరి. కాని యామోష నును నుపపాదించుటకు చేర్చిన గారనుమతింప నందున యియ్యది నిశ్చయపరచబడినది. తదుపరి చేర్చిన గారు కార్యక్రమమునకు ప్రకృమించి, మనము నలుమదివేల రూప్యముల నొసంగినచో సదరు హైస్కూలు తాముకు బిల్డింగులు, స్వంతస్థలము, వాటి పద్ద అద్దెకున్న స్థలము, సామానులు, అపరేటును, భాండా గారము, నివాస గృహము యిత్యదు లన్నియు లభింపగలవనియు, దీనిని మనము మొత్తముగా చెల్లింపక వాయిదాల పద్ధతిని చెల్లింపవచ్చు ననియు, వెనుక బెజవాడ మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు గూడ మిషన్ హైస్కూలుకు తీసికొని వచ్చుచు వాయిదాల పద్ధతినే చెల్లించి యుండినయు, కొంతభవనము చందాల రూపమున మనము వసూలు చేసి నచో, మిగతా తీసికొని జిల్లా శోర్డ వారు గవర్నమెంటువారు మనకు సహాయము చేతురనియు, మార్కెట్టు నిమిత్తమై గవర్నమెంటువా కొసంగి మనవద్ద నిలువయున్న రమారమి రు 40,000 ల గ్రాంటును తాము తీయు సంస్థాపన మం దుపయోగింప కూడదను కారణమున తిరిగి వాపునుచేయుదని గవర్నమెంటు వారు కోరుతున్నందున, లాభము రాని నీ హైస్కూల్ సంస్థాపనకు దాని నుపయోగించుకొన ననుజ్ఞ తెచ్చుకొన వచ్చుననియు, జాతీయ పాఠశాలయొండి యున్నదను కారణమున, అవిద్యయుం దిష్టముతేని వందలకొలది బాలురకు విద్యా సౌకర్యము లొసంగ కుండుట ధక్మ విరుద్ధముగ నుండగల దనియు, ఈ కారణముచే నైనను హైస్కూలు స్థాపించుట మ్యునిసిపల్ తీసికొని విధియనియు; మిషనువారి పాలనములో నష్టము వచ్చినను, మనపాలనములో బైలిలు మేష్టరులు (ప్రెస్టాల్లర్లు (విద్యార్థి వేతనములు) ఉండరు గావున నష్టము లేకుండ నడుపవచ్చుననియు, వాదముకోరకు నష్టము వచ్చునని ఒప్పుకొనినను విద్యా సౌకర్యము లేర్పరచుట మ్యునిసిపాలిటీ విధి గనుక, యామూల్యపు నష్టమును భరించుటలో ధర్మ విరుద్ధమేమియులేదనియు, నేనేమో ఎక్కువ ఇంజనీరింగ్ తీసికొని దీని పాలనాధి కారమును నాచేతులలోనే విధించుకొనియుండునని మీలో చాలమందికి అనుమానముగ నున్నట్లు వినుచున్నాను గాన, ఆయనుమానము కావల రహితమని తమకు చెప్పుటకై నే నెన్నడు నట్టి యధికారమును తీగవ్వకొననన్నీ, ఎడ్యూకేషను బోర్డును నేర్పొందుచేసి దీని పాలనాధికారమును దానికి విడతుననిన్నీ తమకు నివేదించుకొను మంటిననియు, యిమ్మాల్లు తెరువబడునాటికి మనయిమ్మాల్లు సిద్ధముగ నుండకపోయినచో ప్రయోజనము లేదనియు, యిన్స్ట్రక్షన్లములో డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ గారిలోను, జిల్లా బోర్డువారిలోను, గవర్నమెంటు వారిలోను, మిషనువారిలోను, పిల్లల యజమానులలోను, పబ్లిక్ లోను చాలకరస్పాండ్సు వైరాలు జరిపి సర్వము సిద్ధముచేయుకలసి యున్నందున యివిషయము “ఎమర్జెంటు”గ కలంపబడవలసి యుండుననియు మొదలుగా గల విషయము లనేకములందెలిపి, తమ తీర్మానము నామోదింప కోరిరి. మొదలవు తిమ్మయ్య, నరాల వేంకట్రామగారు దీనిని బలపరచిరి. హెచ్. వి. జోగయ్యగారు తీసికొని ప్రతికూలముగ మాట్లాడుచు చేర్చిన గారి యాపవాదము నంతను ఖండించి మ్యునిసిపాలిటీ మిషను యిమ్మాల్లును తీసికొన కూడదని సిద్ధాంతీకరించిరి. అంతట ఓటుకు పెట్టుబడి వేటట్లు ఎత్తబడియెను. జోగయ్య శత్రుగారు బహిరంగముగ ఓటుచేయవలయునని కోరిగిని చేర్చిన గారు సమర్థింపలేదు. ఇరువురు వ్యతిరేకము గను, ఒకరు తలపడుచును, మిగిలినవారు అనుకూలముగను సమర్థు లొసంగిరి. ఇవిధముగ హైస్కూలు తీసికొన వలయుననియెడి తీర్మాన మంగీకృతమైనది. సహాయ నిరాకరణవాద పోక్షకులును, అందును పట్టుకుబడిగల వైక్యమును, యీ హై

స్కూల్ ను తీసికొన కూడదని ఒక మహజరు తయారుచేసి, మీటింగుకు పూర్వము చేర్చుటగారికి నందించిరి. దానివారు గమనించికో తేదీ తెలియదుగాని, కౌన్సిలువారి యెదుటకు మాత్రము దాని ప్రకటనరావేదు. అందు సంతకములంజేసిన వారనేకులు మీటింగునకు హాజరై, వైన తెలిసిన తీర్మాన మామోదింప బడగానే సభనుండి వెడలిపోయిరి. ఈ మీటింగు నకు యితర తక్కువమంది యేల హాజరైన తలంపు మండ మనుసారి కొండయ్యకాశ్రమిగారికి మీటింగు నోటీసే అంద తేజుబడలేదని తెలియకచ్చినది.

నిర్బంధ విధానము

ఇదివరలో శ్రీయుత కందుల సత్యనారాయణశ్రేష్ఠిగారు బహిరంగసభలో నుపన్యసింపుచు చేర్చిన గారు కుంటివాండ్ర సమారాధనకు, కుళాయిని కట్టివేసి నీరులేకుండ జేసెననియు; అందువల్ల నూతులలోని ఉప్పునీటిని తోడిపోసి సమారాధనను నెగ్గించితిమనియు తెలిపిన యీ ప్రతికూలములను తెలిపి యుంటిమి. సదరు ఉపన్యాసమును పురస్కరించుకొని, చేర్చిన గారిని యుక్తేక పూరితములగు వాక్యములంబలికి ప్రజల నెప్పుడికి భంగకరముగ ప్రవర్తించిన పోలీసువారు కేసుబెట్టిరి. క్రి. ప్రా. కోడ్డు 112 సెక్షను ననుసరించి ఏల రు 500 లకు జామీను పుత్రమును, యీమొత్తముగల మరిరెండు శూరిటీ లను నీవద్ద తీసుకొనరాదో సమాధానము చెప్పుదని సదరు సత్య నారాయణ శ్రేష్ఠిగారికి నోటీసు వచ్చినది. ఈ కేసు ది 5-5-22 తేదీన ఏలూరులో డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు విజయవారి వెంకన్న పంతులుగారి యెదుట విచారింపబడినది. ప్రాసిక్యూషను పక్ష మున పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ పి. జగన్నాధరావుగారున్ను కంట్రాక్టరు జయరామస్వామి వారి గుమాస్తా నుబ్బారావు గారున్ను ఏలూరు పిర్కా రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు డి. సూరన్న పంతులుగారును సాక్ష్యమిచ్చుచు చేర్చిన గారిని డయర్ అనియె ననియు, దొంగను కొట్టునటుల కొట్టడమియె ననియు తెలిపి, మొత్తమీద ముద్దాయి యుపన్యాసము తమకు ఉచితము కలిగించిన దనిరి. ముద్దాయి పక్షమున శ్రీయుత భానుమూర్తి బి. ఎ. బి. యల్. గారు క్రాసుపరీక్ష జేసిరి. ఆనంతరము గ. ద్దాయి తాను నేరస్థుడను కానని తెలిపినందున, డిఫెన్సు విచారిణి కై 9-5-22 తేదీన వాయిదా వేయబడినది.

కావలెను

తాడిపత్రి పురపాలన సంఘమునకు చేరిన వైద్యాలయమునకు, యోగ్యతాపత్రములు వహించి నట్టియు అనుభవము కలిగినట్టియు ఒక మంత్రసాని కావలెను. యోగ్యతలను అనుసరించి వేతనము లివ్వబడును. (5d) ఎం. బి. కొండప్ప; (79) చేర్చిన డిరిగటు.

FOR SALE.
FACTORY AND HOUSE (upstairs)
AT BEZWADA.

స్థిరాస్థి విక్రయము నోటీసు.

బెజవాడలో మశీదువీధిని మాకు వుండుకొని యిదివరకు మల్లాది కృష్ణయ్య వగైరాలకు అద్దెకు యవ్వబడిన స్థాకోరి చిల్లింగున్ను నివేళ్ళులము వగైరాలున్ను (2) బెజవాడ శివాలయమువీధిని మాకువుండి ప్రస్తుతం లింగం నాగభూషణగారికి అద్దెకు యివ్వ బడిన మేడయిల్లున్ను నివేళ్ళులమున్ను విక్రయించ బడును. వివరములు కావలసినవారు మాకు వ్రాసి నచో బడయగలరు. (80)

కాకినాడ } వై. జగన్నాధంగారి కుమా }
22-4-1922. } రుడు వెంకటరమణమూర్తి.
M. B. C. H. B. (Edin)

ఆంధ్రనాటక పరిక్షా ఫలితములు

బెజవాడ శ్రీ మారుతీ మోతేహాలులో చింతామణి పరిక్షానాటకములకు వచ్చిన యోధులంపె నీలవారను, జయప్రదముగా నాటకములు ప్రదర్శించిరి. పరిక్షాధికారులు.

- 1. ముత్తరాజు నుబ్బరావు పంతులుగారు యం. ఏ. యల్. టి. 2. శ్రీపాద కామేశ్వరరావు పంతులుగారు యం. ఏ. యల్. టి. 3. గోపేటి లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు. బి. ఏ. బి. యల్. 4. జిడ్డు లింగయ్యపంతులుగారు బి. ఏ. బి. యల్. 5. బుద్ధి రాజు వీరభద్రరావు పంతులుగారు, 6. మహాకవి కాళ్లకూరు నారాయణరావు పంతులుగారు.

గంధకర్త

పరిక్షాఫలితముల ననుసరించి యీ దిగువ నుదహరింప బడినవారిని బంగారు పతకములును, రజిత సరస్వతీ విగ్రహమును నొసంగబడును.

- 1. శిల్పమంగళుడు మ|| యడవల్లి కనకసుంద రావు గారు. రామామోహిన్ థియేటరు బందరు.
 - 2. చింతామణి. డి. జగన్నాయకులుగారు కాకినాడ శ్రీ కృష్ణవిలాససభ.
 - 3. శ్రీహరి—పెమ్మిరాజు రామారావుగారు కేసరి థియేటరు రాజమండ్రి.
 - 4. శ్రీ కృష్ణకు—వెద్దాడ అప్పారావుగారు—కేసరి థియేటరు.
 - 5. నుబ్బకెట్టి—కుందా పిచ్చయ్యగారు—బెజవాడ యె మెత్తూరు.
 - 6. భవానిశంకరుడు — వేమూరు రామారావుగారు బెజవాడ యెమెత్తూరు.
 - 7. శామోదరుడు—కొడాలి సత్యనారాయణగారు—రామామోహిన్ థియేటరు
 - 8. రాధ—యిందుపల్లి గోవిందరావుగారు రామా మోహిన్ థియేటరు.
 - 9. సమాజమునకు సరస్వతీ విగ్రహము, రామామోహిన్ థియేటరు, బందరు.
- మ.రా.—యిందు వామోదరునకు నీయుబకు పతకము కమిటీవారి తీర్మానము ననుసరించి యున్నది.
- పతకముల గడించినవారికందడను బందరు శ్రీరామా మోహిన్ థియేటరువారిలో కేర్పి యొకనాటకము ప్రదర్శింప బడి యుండు పాకిఫోషికము నొసంగబడును. యిది యేకోజా జరుగబోవునది కొలదికాలములో నిర్ణయింపబడును. అందుకు సమాజముల వారందరు దయచేయ ప్రార్థితులు.
- మోతే నారాయణరావు,
జమిందారు, నైసుప్రసిద్ధులు యేలూరు.
కొచ్చన్నకోట నూర్యవకాశరావు, సెక్రటరీ.

నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా కోర్టువారు 12-4-22 తేదీన జారీచేసిన ఉత్తర్వు ననుసరించి వెంకటగిరిలోనుండు పూర్ హౌస్ బ్రష్టు బ్రష్టులు నెల్లూరుజిల్లా రావుల తాలూకాలో నుండు కల చేడు గ్రామయొక్క గుత్తను అందులోనుండు అధికపు గనులు గుత్తను ప్రత్యేకముగా 1922 సం॥రం జూన్ నెలి 26వ తేదీ సోమవారమునాడు వెంకటగిరిలో బహిరంగ ఏలమువేసి విక్రయించెదరు.

వివరములు తెలియగోరువారు బ్రష్టులకువ్రాసిన బడయ గలరు.
బ్రష్టుల ఉత్తరువు ననుసరించి
వి. శ్రీనివాసాచార్యులు,
అసిస్టెంటు దివాన్ ఇక్ చార్జి
వెంకటగిరి సమస్తానము. 5-5-1922.

ది ఇన్ డెవెన్ డెంటు ట్రేడింగు కంపెనీ

75-భోర్టువీధి, బొంబాయి.
మాది, నూలు, బంగారము, వెండి, కాశుభాష్యములు మున్నగువాటిలో వ్యాపారము నడపుటకు కమిషను పుచ్చు కొని ప్రతిజాగాలోను అమ్మకము చేయునట్టియు కొనునట్టియు ఏజెంట్లు కావలెను. వివరములకు జాబు వ్రాయవలెను. (57)

వెంటుక లే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్చైవతో ఊడి రాకమును చేర్చువారు,
సాదించుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంటుకల కట్టి రోగ మున్నును, రో మాంద్య మున్నును,
యిది దివ్యవృక్షము.

వెంటుకలు చిట్టచు గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనున గల్గి పట్టు
వలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరిక్షింప మాడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన జేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోస్టులను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారముగా
విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లభ్యమైన రెండవవర్షమును, నరకు లభ్య
కారితరపు గూడ దొరుకును. తేవున్న,
సాగు యేకంట్లు:-

ఆంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

కెమికల్ కంపెనీ,

(126) 155 జమానుమిద, బొంబాయి.

మీకు మనము ప్రస్తుతము, లేక అర్జిత కావలసినవృద్ధు
“మీటో దిల్ బహారు” కు వ్రాయుము.
ఇది రిజర్వు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.
1/2 కేసు బుడ్డి 1-కి 2-కి రూ. 2-0-0
1/4 కేసు బుడ్డి 1-కి 2-కి రూ. 0-12-0
1/8 కేసు బుడ్డి 1-కి 2-కి రూ. 0-6-0
కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలుయందు వర్తిక మిక్కిలి
మనోహరమైన వాడన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

అరసూన్ చాంపియన్ షిప్ బాడ్ మిన్ టన్ బంతులు

అకారము, గుణము, చాలకాలమువరకు బాగుగా నుండుట మున్నగువాటికి పూచీగా నుండుము

కె. ఎం. టి. అరసూ, 77, సింగనకెట్టి వీధి, చింతాడ్రపేట, మదరాసు.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము

చింతాడ్రపేట - రసాయన ప్రదర్శనము

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము బలము నిచ్చును. కావ్య
శాస్త్రోగములకు మహావృక్షము. స్వరభంగమును
బోగొట్టును. క్యాంక్షనులలో ఉండే రోగములను
సోగొట్టి వాటికి బలము కలిగించును. మృదంగమును బో
గొట్టి బలము కలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ళ
యొక్క మోకాళ్ళను బలము చేయుచున్నట్లు, పొక్కులు) బో
గొట్టును. (చుంక)

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము మూత్రములనుండి బో
గొట్టి, మూత్రమును శుభ్రపరుచును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము శుక్రములనుండి బోగొట్టి
బోగొట్టి భాతువృద్ధి కలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము ఊడించినవారలకు ప్రస్థి
యొక్క మూత్రములను బలము చేయుచున్నట్లు, పొక్కులు) బో
గొట్టును. (చుంక)

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము మూత్రములనుండి బో
గొట్టి, మూత్రమును శుభ్రపరుచును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము శుక్రములనుండి బోగొట్టి
బోగొట్టి భాతువృద్ధి కలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము ఊడించినవారలకు ప్రస్థి
యొక్క మూత్రములను బలము చేయుచున్నట్లు, పొక్కులు) బో
గొట్టును. (చుంక)

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము మూత్రములనుండి బో
గొట్టి, మూత్రమును శుభ్రపరుచును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము శుక్రములనుండి బోగొట్టి
బోగొట్టి భాతువృద్ధి కలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లే వ్యాము ఊడించినవారలకు ప్రస్థి
యొక్క మూత్రములను బలము చేయుచున్నట్లు, పొక్కులు) బో
గొట్టును. (చుంక)

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి
తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పబడినవి.

**The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,**

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము సమస్యించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండ్మా పర్వ స్వామికల్

పర్వ

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండ్స్ట్రీయల్ ప్రెస్సింగు కంపెనీ,

పోస్ట్ విజిల్లు: కాకినాడ.

గుణములేదని నిరూపించువారికి

116 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ప్రీతికు సంధించు సమస్త వ్యాధులకు

ప్రదరాంతము

అన్ని విధములైన కుమారులు, రక్తపిత్తము, ఋతువుకాక
పోవుట, ఋతుశూల, అపసార్పరము (Hysteria) లిమెరైట్
వ్యాధిగము, మూగ్గు, ప్రీతికు మర్యాదమునందు గలగు
గ్రంథులు మున్నగువానిని తినిపెట్టవచ్చును నిశ్చయముగా నివారణ
చేయును. వెల రూ 5-0-0 మాత్రమే, తపాలాఖర్చులు సహా.
విజిల్లు కావలయును. భరణకు ముఖ్యము.

పోస్ట్ ప్రాప్తయిటరు,

2440

ఆర్థిక వ్యవస్థలను, కాకినాడ.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

చెరక, శుశ్రుత, సుతానుసారమును, అనభవ సిద్ధము.
గను, నులభ సాధ్యములగు 600 చిత్తలను తెలుపు వైద్య
భము. దీనియందు సమస్త వ్యాధులను, వైద్యుని సహాయ భవ
సమము లేకుండా చేయదగిన లభ్యతరముగములే గలవు. (ప్రతి
వారివద్దనుండ దగినది. 1 కి 1-4-0 వి. పి. చార్జీ 0-6-0 ఆయు
ర్వేదచరిత్ర వైద్య, ఆగోష్ఠి, వస్తుగుణ, కారక, నిదాన చిత్త
మొదలగు విషయములను వ్రాయుచు మూల సంవికలుగా
ప్రకటించబడును. మాదిరి యుచితము. సం. చందా రూ. 2-8-0
వి. పి. 0-4-0 వెంటనే కోరిక రెంటికైన రూ. 2-12-0. వి. పి.
చేయబడును. (3851)-2

ఆయుర్వేద గ్రంథమండలి, పెరిదేపి నెల్లూరుజిల్లా.

(3081) “కత్తికట్టలు”

వైద్యకత్తి గల్గి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైపు
1-కి రూ. 4-8-0

దేవన కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్ట్ జిల్లానువేరే
వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు
పంపవలెను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టుపు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు: “ఇంద్ర ప్రీతి” పెద్దాపురం.

BOON TO STUDENTS!!
SILVERION
SPERMATORRHOEPILLS
MAYRA/CHANDRAN/MAKETTANK/CO.

వనాషధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క చరిత్రను పోగొట్టుట
యందు శేషస్థి గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిల్వర్ నందు ఎప్పటికైనను తపాలాఖర్చు
ప్రతిభముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము వి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు
తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది దక్షి 1-కి 0-6-0 మాత్రమే.
అనేకయెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు
రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు
దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలు పెక్కుడు
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా

అను సెగోగమునకు కుళాయి.

పథ్యము లేదు. విచిత్రాకారో పని లేదు.
ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల సెగోగమును మూడు
భూతలలో మాన్యును. ప్రీతికును
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశోగము.
(1251) దక్షి 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

అసహాయోద్యమ సేవ

మహాత్ముని స్నేహితులలో నొకరును 'యంగుండియా' పత్రికా పరిచితులను అగు నొకమహాపురుషుని లేఖ నీక్రింద ప్రచురించుచున్నాము.

'యంగుండియా' పత్రికా సంపాదకులకు:—

శ్రీమార్యా,

1922 మార్చి 30వ తేదీ 'యంగుండియా' పత్రికలో 'నిరాకరణవాదులకు అను శిర్షిక క్రింద నొకవ్యాసము ప్రచురింప బడినదానిని చూడమున్నప్పుడు ఆంగీకారముతోను అమితోత్సాహముతోను జరిగితిని, అసహాయోద్యమపోరాటంలో నే నేకీభవింప జాలనని వేసగ చెప్పి నక్కరలేదు. ఏలననగా మనమందఱును చెడ్డవారమైనను మంచివార మైనను సర్వశ్రేయస్సునకై సహకారముతో బనిచేయువలయు నని వాడు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలడు. పాశ్చాత్యులు ఇట్టి సంకల్ప సమయములందు దైవసహాయమును కోర రని మీరు చెప్పువానితో గూడ నేకీభవింపజాలను. ప్రాచ్య దేశములైనను, పాశ్చాత్యులైనను క్రైస్తవులు నిత్యమును తమకు సజబంధించింతటను దైవసహాయమునకై ప్రార్థనచేసెదరన్న మాట మీకు తెలియదుగా జూలను. ముఖ్యముగా వారు ఆవికారమునాడు సర్వేశ్వరుని పూజించు మాట యెరుగరా కాబోలును. అందుచేత నే మీరు చెప్పినమాట సౌమ్యముగ లేదు. కానిని సంస్కరింపవలయును. మీ సంకల్పము సత్యసంకల్ప మైనచో నది ఆపదతిమిదనే నడువవలయును.

మీరు 'ప్రార్థన' ను గూర్చి ఏప్రిల్ 6-వ తేదీనీ వ్రాసిన వ్యాసమునకు మిమ్ము నభినందించెదను. మీరు 'ప్రార్థన' యన నేమియో వ్రుప్రముగ, సులభముగ, ని బాధి ప్రాప్తము ను తెల్పితిరి. ఆవ్యాసమున తేకభావలలో భాషాంతరికరించి దేశ మంతటను పంచివెట్టవలయును. ఏ శంకభజనను యీవ్యాస మండు దెప్పిన భావానుజూలముగ నుడి దైవేశ్వరై వాధార పడి యుండెనేని అతి తప్పక జనుమంది తీరును.

ఇట్లు తమవిధేయుడు,
(సం) యస్. గిలేస్పీ.

చెకరంతు గిలేస్పీ గారు అసహాయోద్యమకర్తయ్యులలో నేమియో పెద్దతప్పు గలదని యుద్దేశపడుచున్నారు. ఆయన సత్యాన్వేషణపరుడు. అందుచే మేము ఏప్రిల్ 20 వ తేదీ యంగుండియా పత్రిక ప్రధాన వ్యాసముగ వ్రాసిన 'ఆచార భ్రష్టత' అను వ్యాసములో 3, 4, 5 పార్వరాలను జూడవలసినదిగ మేము కోరుతున్నాము. అందు అసహాయోద్యమముయొక్క ముఖ్యంశ మొకటి క్లుప్తముగ వివరపరచబడినది.

సహకారమే యెవరైనను శ్రేయగర్వింప నేర యని యీ మిత్రులమానసునంజునివిధాభిప్రాయములు గల్గినవి. ద్వేషము, పగ, గర్వము మున్నగు దుర్గుణములచే ప్రోత్సాహమునొందక, అసహాయోద్యమము నవలంబించినచో నదియే ప్రత్యేకపక్షితులలో మహాసేవ యనబడును. రాజకీయాధికారమునకు లోబడి యుండి, కృత్రిమమును, మానవత్వమును, చారిత్రమును దూషితముగానున్నపుడు, ఆవిధముండి తప్పిదుకొన మరముకమాగ్యము లేనపుడు, నానాటికి అధోగతిపాలు గానున్నపుడు, దానినుండి తప్పించుకొను మార్గము నీకేదైన నీతియున్నచో నేరుపడి సహకారముచేయుక పరిస్థితులు చక్కబడువరకును అటులండవలయును. ఇక్కడగావలసినది యితరులకు సేవజేయుట గాక తనకుదాన సేవ చేసికొని రక్షించుకొనవలయును. అవతలి పక్షముతో సహకారము వదిలివేసినపుడు వారికిగూడ లాభ ముండును. దౌర్జన్యము, దోషిడి తేయుటకు అవకాశములు తేక పోయినపుడు, దుర్జనుడును, దోషిడిగాడును నైతికముగ లాభ మొందుదురు. అసహకారము జేయు పరస్పర సేవ అట్టిదియే. కాని అసహాయవాదికి మాత్రము, సహకారము జేయకపోవుట గ్రల్లన నమితలాభము గల్గి నైతికమోక్షము గల్గును. అటుల సహకారము జేయకపోవుటవలన, స్వయముగ నిర్వాసగల్గి యిదికలతో గనవై ధర్మాలయించిన అధికారులతో పోరాడక క్రిగల్గుచుండును.

ఇట్టి క్రిగిని నిరాకరణవాది ఒకరిచేతిక్రింద నున్నపుడు గల్గియుండవలెను. నిరాకరణము జేయుటవలన నైతికాభివృద్ధిని బొందును. ఇదివరలో నేరతుముక్రింద నుండెనో ఆ పక్షముయొక్క ఆగ్రహమునకు గురియగును. ఈ విషయమును మాత్రము నిరాకరణవాది తాగుగ గమనింపవలయును. నిర్బంధము జేసెనక రను భావమువలన గాని అది నిజముగ సంభవించినపుడు గాని అన్యైక్యపక్షక లాంగుకుండ నున్నపుడే నైతికలాభ మమితముగ నుండును. మానవాభి అభివృద్ధి జెందిన మార్గ మిది గదా?

గాంధీ మహాత్ముని నిరాకరణోద్యమము (ప్రపంచమున కంతకును శ్రేయోకామయక మైనది. నిరాకరణవాది యెదిరిపడు ముయొక్క ఆగ్రహముకు బలించి వారు పెట్టుకట్టుముల నన్నిటిని త్యాగభావముతో వైచినుదు ప్రతీకారభావము గాని పీడితముగాని లేక, నిష్పందించినపుడు కష్టపడుచు, పశుబల ప్రయోగమవుడు జ్ఞానము నుపయోగించి, అన్యాయము జేసినపుడు విశ్వాసముగల్గి, తప్పు జేసినపుడు సరియని తలంచి యున్నపుడు నిరాకరణోద్యమము ఆచంద్ర తారారక్తము మానవాలికెంతయేని నేరక జేసినదై పశుబలమునందు విశ్వాసముగ లభకతునను, అందరకును మేలుజేసినదగును, ఇది యున్నతమార్గము. అటులగాక నిర్బంధ సమయమున నిరాకరణోద్యమమునకు దౌర్జన్యముతోడైనచోకళంకము గల్గి అదియే దుశ్చైత్యులకు భావికాలమున నిలయుచును ఇందులకు దౌర్జన్యయుక్తమగు పాశ్చాత్య యుద్ధ మును, యిప్పుడు తన్మూలముగ ప్రపంచము లో నిల్చిన విషయమును పరికింపుడు.

దౌర్జన్య విగహిత నిరాకరణోద్యమమే బాధక బాధితులకు జీవితధర్మము. సహకారముగూడ జీవితధర్మమే. అని సరిపూనుటకు గాని, గర్వోన్మత్తులై నైతిక బామవారలకును నిస్సహాయులై అభవతనముగలవారలకును పాపగర్వరదు. 'మనమందరమును మంచివారమైనను, చెడ్డవారమైనను, సర్వశ్రేయమునకై సహకారము జేయవలెను' అని చెబరెండు సోదరుడు చెప్పినవాక్యముతో మే మేకీభవింపెదము. అయితే ఆజెడువారలను మంచివారలకు సరిపూనులై యుండవలెను. అప్పుడు సహకారము సరిపూనుబడును. ఇప్పుడు భారతదేశములో ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును, సేవజేయు, నైతిక సహకార పక్షి తులు లేవు. అధికారులతో నైతిక సహకారము స్థిరపరపరత నన్నచో, ప్రజలలోనే సహకార మెక్కడుగ గావలయును. అట్టి సహకారపరిస్థితులు లేనంత కాలము నిరాకరణోద్యమమునకునైతికధర్మముగను, యెదిరిపడు మునకును, మానవాభి కంఠికుకు నైతిక సేవగనుండును. నిరాకరణోద్యమము మనమునైతిక అధోగతినుండినైతిక లేవనలెను కొరికతో ప్రారంభించబడి, పగ దీర్చుకొనుటకు కాక పోయినయెడల, తన్వార్ధములు నిష్కళంకముగ నుండవలయును. అందుచే నిర్బంధముల పాలగుచు నున్నవాడు జ్ఞానము గల్గి తనకక్రిని దాను దెలిసికొనపుడు, మరల అనిర్బంధించువాని నైతిక అధోగతికి పాల్పాడుండుండును.

(యంగుండియా)

శాసనసభల ప్రవేశించుట

హానికర మగు సూచన

('యంగుండియా' నుండి)

చిట్టగాంగునందు జరిగిన పంగరాష్ట్రీయమహాసభ కర్తృత్వ వహించిన చిత్రరంజన దాసు సతీమణిగారు స్థానిక సంఘములను ముగ్ధునిపాటిచేసిన, అవసరమైనచో శాసనసభలను అసహాయవాదులు స్వాధీనపరచుకొనవలయు ననియు అచ్చట అన్నివిషయము లందును అభ్యంతరము కలిగించు నుండవలయు ననియు సలహా నిచ్చెను. ఇది ఆధారముగ వైకొని కలకత్తా యందు సమావేశపరపడిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభ యందు నిరాకరణపరిపాదెన యీనూచనను గురించి కొందరు వాద ప్రతివాదముల నలుపుచున్నారు.

శాసనసభల ప్రవేశించువిషయము 1920వ సంవత్సరము పెప్టెంబరుమాసమున కాంగ్రెసు మహాసభయందు సంపూర్ణముగ నిర్ణయపడినది. కట్టకడపట యీసలహా నిరాకరింపబడినది. అది మొదలు ఈరెండు సంవత్సరములు శాసనసభల బహిష్కారముతో అసహాయోద్యమము కొనసాగుచున్నది. శాసనసభలయందు ప్రతిస్పందనల గలిగించుట నిరుపయోగ మనుమాట విదితము. ఈసందర్భమున గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన కారణములను తిరుగ వివరించుట అవసరము. శాసనసభల మామలకు లాభదక ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటింపవలయు నను నుద్దేశముతో శాసనసభల ప్రవేశించివారి అనుభవములు, మహాత్ముని వాదములను మరింత బలపరచుచున్నది. దుర్బలమగు ఆటంకములవల్లను నిష్ప్రయోజనమగు ప్రతిఘటనల వల్లను, కాష్టానియలగును శీంధ్ర ప్రభుత్వముకం దును నిగంకు కాధికారధర్మము వారి బలము అధికమగు చున్నది. ఒకే పర్యామము స్వరాజ్యము పొందవలయు నను నుద్దేశము మామకొనిక

మక్రమముగ స్వరాజ్యము స్థాపింపబడుటకు మనము అంగీకరిం చినచో మనము శాసన సభల ప్రవేశంప వచ్చును.

కాంగ్రెసు తీర్మానముల గౌరవించి, శాసనసభల బహిష్కారించినవారిలో కొందరు, శాసనసభలయందు అ సహాయ వాదులు సభ్యులుగ నుండకయ్యననియు, అట్లు ఆ సహాయ వాడు తీసభలను స్వాధీనపరచుకొనియుండిన మిగుల లాభకరముగ నుండియుండునని, తలచుతున్నారు. వారు పొరపాటు పడుచున్నారు. ఈ సందర్భమున మనప్రతికంఠం అభిప్రాయముల గమనించుట యుక్తము. ఈ ఉద్యమము నశించవలయునని ఉద్దేశము గలవారందరు అసహాయవాదులు, శాసనసభల ప్రవేశించవలయునని సలహా ఇచ్చుచున్నారు.

కలనలు వెజువుడుగారి వేకపుత్తెనుము, కొరుచూరు, ఇతర లింగులలలల గేవీరుకూడ హిందూదేశమునకు దొమినియను హోంరూలు ఇయ్యవలయుననియు అయ్యది క్రమక్రమముగ ఇయ్యబడవలయుననియు వీరి యభిప్రాయము. మాంసేగు పక్షము వారివలనే పిరు అసహాయోద్యమమును తీవ్రముగ భండించు వారిలో నొకరు. ఇ టి కల ద్వంత్వ ప్రభుత్వవిధానమును సవరింపవలయు నని లండను ట్రైబ్యునల్ ప్రతిక సలహా ఇచ్చెను. ఆచరణతో కలనలు వెజువుడు గారు యీసలహాను భండించుచు, ఇట్లునట్టుచే ఆంగ్లోన మొనర్చుటకు అసహాయవాదుల కొక కారణము కల్పించిట్లుగు నని చెప్పిరి. మితవాడుల ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచుండుట మిగుల తృప్తికరముగ నున్నదనియు, అ సహాయ వాదులు తమ ఉద్యమమును విడనాడిన గాని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారు నూతనముగ వాదాన మిచ్చుట అవసరమని పిరు ద్వంశముగ బలికిరి. ఇందుచే యీ ఉద్యమముపట్ల వీరికెట్టి తీవ్రమగు శోభాభిప్రాయము గలవో వివరమగుచున్నది. అసహాయవాదులు శాసనసభల యందు ప్రవేశించవిధమున వారిని ప్రోత్సహించవలయు నని యు, ప్రస్తుతము ఎన్నికలు జరిగిన ఉద్యమమునందలి శాసన సభల బహిష్కార కార్యక్రమము సంపూర్ణముగ నిష్ఫలమగు నని పిరు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. అసహాయ వాదులు శాసన సభల ప్రవేశించినచో వారు ప్రభుత్వసత్తిపాల పక్షమున చేరి సంస్కరించుద్రుతమును నడపు చుండురు. విషయము లిట్లుండ శాసనసభల ప్రవేశించుటచే మనము ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడిన వా మగుచున్నాము గాని, వారిని ప్రతిఘటించిన వారము కాకాలము ను విషయమును కొందరు గమనించుటలేదు. హాని కరమగు యీ నూచనను మనము అంగీకరించి శాసనసభల ప్రవేశించుట మనము ప్రారంభించినచో అసహాయోద్యమము తీజించు ననుమాట ముమ్మాటికి నిజము.

ఈ విషయమున ప్రభాభిప్రాయము యీనూచనకు వ్యతిరేకముగ నుండుట సంతోషకరము. పంగరాష్ట్రీయమహాసభ వారే అధ్యక్షురాలు లాసరిగన నూచనను ఆమోదించుచు తీర్మానము గావించుటకు మారుగ స్థానిక సంఘములను ప్రవేశించుట కూడ భండించుచు తీర్మానముల గావించితి. మనకార్యక్రమము కొనసాగించుటకు పిలువెనున్నను, అసహాయవాదులు అల్పసంఖ్యాకులైనను, వారు స్థానిక సంఘములందు సభ్యులుగ నుండుట యుక్తము కాదని మహాత్ముడు సలహా ఇచ్చి యుండెను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును తయారుచేసిన వారు, ప్రతిఘటనము నిష్ప్రయోజన మగుట్లు తగు నిబంధనల గావించియున్నారు. కావున ఎవోకొన్ని ప్రభుత్వప్రయత్నముల కాటంకము కలుగ జేయవలయు ననిగాక ప్రభుత్వ విధానమునే సంపూర్ణముగ మార్చవలయునని ఉద్దేశముతో శాసనసభల ప్రవేశంప నెంచుట లాభములేనిబని చట్టసమ్మతమగు ఆంగ్లోనమునకు ప్రతిఘటనము మిగుల లాభకరమగు సహకారి. ఈసాధనములు అసహాయోద్యమమునందు నిరపయోగములు. ఈవిషయమునకు కాంగ్రెసు తీర్మానమును మార్చుట ఉద్యమపు పునాదియే ధ్వంసము చేయుటయగును.

సి. రాజగోపాలాచారియారు.

భారత ప్రభుత్వపు విదేశాంగ కార్యదర్శియగు డెన్ని ను బ్రేగారు బట్టిమోక్షన సరిహద్దు ప్రాంతముల కమిషను కర్తృత్వ వహించుటకు తేజుపామే నిష్ఠానుండి బయలుదేరి పోవుచున్నారు. ఈకమిషను వివరణ ఈవారములోనే వెలువరులో ప్రారంభమగు.

రైల్వేలలో నికమిదట కొప్పుడువోగముల కన్నిటికి భారతీయులు జేర్చుకొన రాదని తమప్రతిగ్రుగు ననుమృతిని దెలుపుచు ఆంగ్లోను- హైందవ సంఘపు సంయుక్త రాష్ట్రముల కేంద్ర కమిటీవారికి తీర్మానమును చేసిరి.

ది రెడ్డి అను కంపెనీ, గోపాలపురం,
 [8833] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)